

GORENJSKI GLAS

Glavni urednik:
Milan Bajželj

Odgovorni urednik:
Jože Košnjek

KRANJ, torek, 29. 1. 1985

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Ob 35-letnici izhajanja odlikovan z Redom zaslug za narod s srebrno zvezdo

V SREDIŠČU POZORNOSTI

Izvoz je vojna, ki jo moramo dobiti

Le z izboljšanjem proizvodnje ter s prodornejšim vključevanjem v mednarodne gospodarske tokove bo moč zmanjšati zadolženost v tujini, popraviti zunanjo likvidnost in se tudi sicer uspešneje družbeno in gospodarsko razvijati. Izvoz mora postati način življenja; zanj se morajo prizadevati vsi in ne le izvozniki. Čeprav je Jugoslavija v zadnjih letih precej izravnala zunanjetrgovinsko menjavo (lani je imela 1,2 milijarde dolarjev primanjkljaja) in je nekajkrat sklenila leto s presežkom v plačilni bilanci, še zdaleč ni čas za samozadovoljstvo. Naša država že vrsto let ne izpolnjuje izvoznih načrtov. Lani je povečala konvertibilni izvoz le za 9 odstotkov ali za 11 milijard, kot je načrtovala. Letošnji načrt prodaje na zahodno tržišče je manj pogumen kot lanski (zavzema se za 15-odstotno povečanje), a ga bo kljub temu težko izpolniti, če se gospodarstvo in vsi, ki imajo opravka z izvozom, ne bodo bolje organizirali.

Nobenega dvoma ni, da je podoba jugoslovenskega izvoza še dokaj klavna. Naša država izvažata predvsem manj obdelano blago (surovine, reprodukcijski material, polizdelke) in nerazumljivo je, da je temu prilagojena tudi zunanjetrgovinska zakonodaja. Organizacije združenega dela, ki izvažajo zahtevnejše blago, denimo, opremo, imajo pri tem obilo težav. Pogosto se namreč dogaja, da o takšnem izvozu odloča tudi po 12 ustanov — od sisov, bank do gospodarske zbornice in druge administracije. Zveza komunistov bi morala dati pobudo — je menil eden od razpravljalcev na nedavni dvodnevni akcijski konferenci ZKJ o izvoznem gospodarstvu — da bi se kup potrebnih in nepotrebnih »papirjev« stnil v en dokument, ki bi zadoščal vsem.

Čeprav je naša družba v težavah, se brezglavi izvoz surovin in polizdelkov nadaljuje. Morda ne bi bilo napak, če bi za takšen izvoz uvedli takse; le-te naj bi tako kot v drugih državah porabili za spodbujanje izvoza končnih izdelkov.

To leto bo tudi eno redkih, ko se zunanjetrgovinski in devizni režim v naši državi ne bosta spremenila do temeljev, marveč le na nekaterih področjih. Dogaja se, da se med izvoznim poslom predpisi kar nekajkrat spremenijo. To bolj škodi kot koristi izvozu, saj vnaša negotovost in strah. Isto velja za izvozno spodbude. Te so se v zadnjih dveh letih zmanjšale za 7 odstotkov in če bo šlo tako naprej, bodo izvozniki kmalu prodajali na tuje le še za kritje lastnih potreb. Nič kaj spodbudno ni administrativno omejevanje uvoza opreme, namenjene za izvozno proizvodnjo. Takšni ukrepi lahko privedejo do tehnološkega zaostajanja za tekmece s svetovnega trga in s tem do nekonkurenčnosti.

Zdravega in sposobnega gospodarstva tudi ne moremo graditi na podlagi zaprtega domačega trga, ki je praktično brez konkurence in ki pogoltno vse izdelke, ne glede na kvaliteto in ceno. V kako-vosti imajo naše organizacije še veliko možnosti. Ni namreč vseeno, ali, denimo, v hotelu iztržijo od tujega turista le 12 dolarjev dnevno ali 25, kolikor jim uspe v razvitem svetu. Bržčas državi tudi ni v čast podatek, da so tuji kupci lani vrtili jugoslovenskim izvoznikom za tri milijarde dinarjev blaga, ker le-to ni ustrezalo pogodbam. Za primerjavo še povejmo, da pa Jugoslavija tujim dobaviteljem ni zavrnila niti tisočinke uvoženega blaga.

C. Zaplotnik

Slovesna sklenitev slovenskega tedna

Še več gospodarskih povezav med Slovenijo in Bavarsko — Dnevi slovenskega tedna v Münchnu so potekali pod pokroviteljstvom predsednika svobodne države Bavarske Franza Josefa Straussa in predsednika IS skupščine SR Slovenije Dušana Šinigoja — Slovensko kulturno in športno društvo Triglav proslavilo desetletnico

München — Ob desetletnici slovenskega kulturnega in športnega društva Triglav v Münchnu so bila minuli teden številna športna in kulturna srečanja pod skupnim naslovom Dnevi slovenskega tedna. Še posebej pomembna so bila srečanja in pogovori med gospodarstveniki Slovenije in Bavarske. Prireditve so potekale pod pokroviteljstvom predsednika svobodne države Bavarske Franza Josefa Straussa in predsednika IS skupščine SR Slovenije Du-

šana Šinigoja. Sklepna in zares slovesna prireditve, na kateri je slovensko kulturno in športno društvo Triglav proslavilo obletnico svojega uspešnega delovanja, pa je bila v petek zvečer v olimpijski dvorani v Münchnu.

Razen številnih športnih in kulturnih prireditev so bila v minulih dneh še posebej pomembna srečanja gospodarstvenikov. V pogovorih, ki sta jih imela predsednik Gospodarske zbornice Slovenije Marko Bulc in predsednik trgovsko-industrijske zbornice za München in Zgorjnjo Bavarsko Rolf Rodenstock je pomembna skupna ugotovitev s tega srečanja, da po dolgih letih recesija vendarle gospodarstvo oživlja. To pa daje še večje možnosti za krepitev

poslov med Jugoslavijo in ZRN oziroma Slovenijo in Bavarsko. Gospodarstvenika sta posvetila posebno pozornost skupnim nastopom na tretjih trgih. Rudis, IMP, Metalna in Hidromontaža že imajo poslovne vezi s partnerji in ZRN ter skupaj delajo v Libiji, Iraku, Iranu in Siriji. Skupna je tudi ugotovitev o velikem zanimanju za sprostitev jugoslovenskih predpisov o vlaganju tujega kapitala. Obravnavane pa so bile tudi konkretne možnosti, da bi za zahodnonemške turiste na Jadranu pripravili nekakšen rent a car za počitniške prikolice, namesto, da jih zdaj prevažajo od daleč.

Na sklepnih prireditvah v olimpijski dvorani, ki je potekala pod naslovom Slovenska noč in okviru prazničnega jubileja društva Triglav, je Dušan Šinigoj poudaril, da sta z bavarskim ministrskim predsednikom posvetila še posebno pozornost nadaljnji krepitvi gospodarskih vezi. Pri tem gre za dograditev karavanskega predora, nakup letal Airbus za Inex Adria Aviopromet, za opremo jeseniške železarne, za skupna vlaganja v slovenski turizem... Dogovorjeno je tudi, da bo bavarsko gospodarstvo letos v Ljubljani priredilo svoj teden.

Slovenskemu kulturnemu in športnemu društvu Triglav so ob desetletnici izročili častno listino mesta Ljubljane.

A. Žalar

Smotrno potrošiti sleherni dinar

Stane Dolanc, član predsedstva SFRJ, je spregovoril političnemu aktivu Gorenjske — Za lenuhe nobene potuhe — Dobro nagrajevati pridne delavce

Gozd Martuljek — V četrtek, 24. januarja, se je v domu Staneta Rozmana v Gozd Martuljku s sekretarji predsedstva občinskega komiteja ZKS Gorenjske, s političnim aktivom Gorenjske pogovarjal član predsedstva SFRJ Stane Dolanc. Spregovoril je o aktualnih družbeno-ekonomskih in političnih vprašanjih ter možnostih razvoja.

Stane Dolanc je poudaril, da je v tem trenutku največja naloga in odgovornost boj za ekonomsko stabilizacijo na vseh področjih. Jugoslovensko gospodarstvo mora vložiti vse napore za to, da ne bo prihajalo do nadaljnega zaostajanja, predvsem tehnološkega, in tako se mora proizvodnja nujno povečevati. Prav tako je treba doseči večjo produktivnost in znatno več izvoziti.

Da pa bi v gospodarstvu lahko dosegli večjo produktivnost dela, morajo povsod uvajati dosledno nagajevanje po delu. Delavci, ki prispevajo v proizvodni proces več dela, ki so sposobni in produktivni, morajo

več zaslužiti. To je edina možnost, da bo gospodarstvo doseglo take rezultate, kot jih pričakuje. Za lenuhe ne bi smelo biti več potuhe.

V nadaljevanju je spregovoril o izkoriščanju zmogljivosti in o gradnji novih objektov. Skrb vzbuja podatek, da so v številnih delovnih organizacijah proizvodne zmogljivosti izkoriščene le 70-odstotno, obenem pa se gradijo novi objekti. Ob govornicah, da se bodo naložbe zaustavile, se še vedno gradi in vloga, nekatere nove investicije pa nas v sedanjem trenutku že hudo bremenijo. Infrastrukturni objekti in naložbe so na nekaterih območjih res potrebne, a morali bi počakati še nekaj let. Pri tem so izzete naložbe v zdravstvo, šolstvo in kulturo, kajti pomembnosti teh področij bi se morali bolj zavedati in jim dati večjo podporo. Prav zdravstvo in šolstvo sta zelo pomembna za proizvodnjo.

Po posameznih območjih bi se morali zavedati, kako bodo potrošili sle-

herni dinar, zaustaviti bi morali nesmotrno porabo.

Stane Dolanc je opozoril na preveliko rast birokracije in administracije. Vprašati bi se morali, ali res potrebujemo toliko administrativnega kadra. Ponekod smo vzpostavili že take odnose, da živimo sredi kupov papirja.

Gorenjski gospodarstveniki so Dolanca seznanili z gospodarskimi rezultati na Gorenjskem, člani političnega aktiva pa z aktivnostjo komunistov. Menil je, da bi morali na Gorenjskem več vlagati v kmetijstvo in pridelati več hrane. Še posebej je opozoril na skromno turistično ponudbo Gorenjske. Menil je, da ima Gorenjska obilo odličnih naravnih danosti in možnosti, da postane turizem pomembna gospodarska panoga. Gorenjska je v minulem obdobju iztržila od turizma 38 milijonov dolarjev, vendar bi jih lahko še znatno več, če bi se turistični delavci bolj zavedali, da je le v enotnem nastopu na tujem tržišču možnost za razmah turizma.

D. Sedej

Spominska slovesnost na tromeji

Rateče — Minulo nedeljo je bila v karavli na tromeji v Ratečah spominska svečanost ob obletnici rojstva Edvarda Kardelja. Obmejna vojašnica se imenuje po revolucionarju Edvardu Kardelju.

V uvodu je o velikem delu Edvarda Kardelja spregovoril generalmajor Anton Zupančič, navzoče pa sta pozdravila tudi sekretar občinskega komiteja ZKS Jesenice Branko Iskra in komandant obmejnih enot podpolkovnik Ivič. Na slovesnosti, kjer so pripravili lep kulturni program učenci osnovne šole iz Kranjske gore, so poleg vojakov obmejnih vojašnic Jesenic, Radovljice in Tržiča sodelovali tudi predstavniki družbenopolitičnih organizacij in skupščin treh občin.

D. S.

Turizem pod drobnogledom

Predsedstvo Centralnega komiteja ZKJ, sveta Zveze sindikatov Jugoslavije in gospodarske zbornice Jugoslavije bodo februarja pripravili akcijsko konferenco komunistov v turizmu, ki bo zajela obsežen sklop problemov turizma v družbenoekonomskem razvoju Jugoslavije. Nalogam Zveze komunistov v izvajanju dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije na področju turizma se bodo posvetili tudi gorenjski komunisti iz turizma. V sredo, 30. januarja, bodo o tem temeljiteje spregovorili za okroglo mizo, katere organizatorja sta medobčinska sveta ZKS in sindikata za Gorenjsko.

Gorenjski turistični delavci imajo bogate izkušnje, o katerih so na različnih posvetih in problemskih konferencah že spregovorili. Tokrat se bodo bržkone osredotočili na ekonomski učinek gorenjskega turističnega gospodarstva in iskali možnosti, kako iz njega še več iztržiti. Beseda bo tudi o vsebini in kvaliteti turizma. Gorenjski komunisti se verjetno tudi ne bodo mogli izogniti vprašanjem znatnega turističnega prostora, ki so ga na različnih posvetih že mnogokrat načeli.

D. Ž.

Kmet ali vrtničkar?

Jugoslavija je med redkimi, če ne celo edina država v Evropi — opozarajo strokovnjaki — kjer se že tako majhne kmetijske in gozdarske parcele in nezadostno velika kmetijska posestva zaradi neustrezne zakonodaje in nedosledne kmetijsko-zemljiške politike še naprej drobe. Število parcel in kmetijskih obratov se povečuje, medtem ko se njihov obseg temu primerno zmanjšuje. Podatki so presenetljivi: povprečno velika njiva v Sloveniji meri le 22 arov, vinograd 18, travnik 30 in pašnik 34 arov. Povprečno gorenjsko posestvo ima štiri hektare kmetijske zemlje (v kranjski občini celo 3,2 hektara) in povprečno šestih obdelovalnih kosih. Z razdrobljenostjo se otepajo tudi gozdarji. Zasebni gozdovi kranjske, tržiške in škofjeloške občine so razkosani v 11.705 parcel in med njimi je 5000 manjših od enega hektara, 3115 parcel pa meri od enega do treh hektarov.

Če sodimo po spoznanjih zahodnoevropskih strokovnjakov, da so še dva do pet hektarov velike kmetijske parcele primerne za gospodarno uporabo poljedelskih strojev, potem smo na Gorenjskem in v Sloveniji še daleč od tega. Pa ne le to. Ob tem, da smo podedovali razkosano zemljišče, ki ga sedanji rod še kar drobi, imamo preobilje kmetijskih strojev. Strokovnjaki so izračunali, da je na slovenskih kmetijah najmanj 70 tisoč neizkoriščenih traktorjev — in kdo ve koliko priključkov ter ostalih kmetijskih strojev. Strojne skupnosti so tudi na Gorenjskem začele, vsepovsod pa le ne morejo; dobri poznavalci razmer pravijo, da zato ne, ker je težko najti vas brez razprtij in skaljenih sosedskih odnosov. »Super« opremljenost kmetij s stroji uvršča Gorenjsko (in Slovenijo) med najrazvitejše evropske kmetijske pokrajine; sicer pa za njimi zaostaja tako po načinu pridelovanja, gospodarnosti kmetovanja, naložbah in nenazadnje tudi po hektarskih pridelkih in izkoriščanju naravnih možnosti.

Če razkosanosti kmetijskih zemljišč ter jalovi moči traktorjev in ostalih strojev dodamo še neučinkovito organiziranost gorenjskega kmetijstva, drobitev strokovnih moči in denarja za naložbe v kmetijstvo, potem je vsakomur jasno, zakaj je hrana draga in zakaj postaja še dražja.

In če se spet povrnemo h kmetijski zemlji in njeni razkosanosti v številne parcele: zadnji čas je, da zakonodajalec določi najmanjši obseg zemljišča, pod katerim se parcele ne bi smele več drobiti. V razpravah o spremembah in dopolnitvah zakona o kmetijskih zemljiščih so o tem že govorili.

C. Zaplotnik

USPEL BALKANSKI ALPSKI MOŠKI POKAL — Na podkorenškem smučišču sta smučarski klub Kranjska gora in organizacijski odbor pokala Vitran pripravila mednarodni alpski balkanski pokal. V veleslalomu in slalomu je nastopilo nad sto tekmovalcev iz enajstih držav Evrope in Azije. V veleslalomu je z izredno vožnjo zmagal naš Rok Petrovič. Od leve proti desni: Stangassinger (Avstrija), Rok Petrovič, Boris Strél (oba Jugoslavija). Več o tekmovanju na športni strani. (-dh) — Foto: F. Perdan.

Naši zvesti naročniki in bralci! Za vas pripravljamo ogled predstave v Cankarjevem domu!

Nihče ne bo zaslužil manj

V jeseniški Železarni so najbolj temeljito razpravljali o sporazumu o skupnih osnovah in merilih za delitev sredstev za osebne dohodke — Veliko pripomb

Jesenice — V jeseniški Železarni je bil dolgo časa v razpravi samoupravni sporazum o skupnih osnovah in merilih za delitev sredstev za osebne dohodke in dela sklada skupne porabe. Na sejah delavskih svetov temeljnih organizacij in delovnih skupnosti so usklajevali kar 140 pripomb na posamezne člene sporazuma. Delovna skupina je vse pripombe preučila in na tej osnovi pripravila besedilo predloga sporazuma.

Železarji so imeli veliko splošnih pripomb. Med drugim so zahtevali, da se pred sprejetjem sporazuma poda natančna primerjalna informacija o osebnem dohodku po sedanjem in novem sistemu. Prav tako so spraševali, zakaj ni v novi sporazum vključeno napredovanje na delovnem mestu; vztrajajo na tem, da se še naprej stimulirajo izredni dosežki.

V jeseniški Železarni bodo v prvih

treh mesecih letošnjega leta osebni dohodek obračunavali po dosedanjem sistemu, vzporedno pa uveljavljali tudi poskusni obračun po osnovah in merilih predloga sporazuma. Tako bodo lahko očitne pomanjkljivosti odpravili še pred dejanskim obračunom po novih osnovah. Zagotoviti hočejo, da noben delavec pri novem obračunu ne bo prikrajšan pri osebnem dohodku, če njegova učinkovitost ne bo manjša.

O metodologiji razvida in analitične ocene del in nalog v jeseniški Železarni razpravljajo že dolga leta. Železarji zahtevajo spremembe v sistemu nagrajevanja in v vrednotenju, hkrati pa postavljajo številne ovire na poti do uresničitve sprememb. V nekaterih temeljnih organizacijah že dve leti čakajo na nov razvid del in nalog in zato delovna skupina pravi, da je že skrajni čas, da rezultate dolgoletnega dela tudi praktično uveljavijo.

V Železarni so prepričani, da je

bolj smotrno samoupravni sporazum sproti dopolnjevati kot pa odlašati in nato vključevati veliko sprememb. V prihodnje naj bi spoznanja uveljavili v krajših obdobjih in sproti dopolnjevali določila, ki naj bi spodbujala doseganje boljših rezultatov in prispevala k večji produktivnosti.

D. Sedej

Izšlo je Kazalo Uradnega vestnika

Kranj — 18. januarja je izšlo Kazalo predpisov in drugih aktov, objavljenih v Uradnem vestniku Gorenjske v letu 1984. V njem so zbrani objavljeni predpisi po posameznih gorenjskih občinah in predpisi različnih samoupravnih organov. V minulem letu je izšlo 21 števil Uradnega vestnika Gorenjske. V njem je bilo objavljenih prek 380 različnih predpisov. Največ predpisov so objavile občinske skupščine; skupaj točno 250. Med posameznimi občinami je objavil največ predpisov Kranj in sicer 64; sledijo občine Škofja Loka 57, Radovljica 54, Jesenice 38 in Trzin 37 predpisov.

Več brucov kakor pretekla leta

Izboljševanje izobrazbe strukture kadrov se je že doslej oglašalo kot refren v številnih dokumentih, še bolj vidna mesta so temu cilju namenili načrtovalci za prihodnje srednjeročno in dolgoročno obdobje. Pri tem so mišljene vse izobrazbene stopnje, vendar je očitno, da bo pomembna teža sprememb slonela prav na kadru z višjo in visoko izobrazbo. Gorenjska se glede tega doslej ni mogla pohvaliti, saj zaostaja za republiko že po deležu vsega prebivalstva z višjo in visoko izobrazbo, zaostanek pa se poglubi pri zaposlenih delavcih. Pomeni, da z dnevnimi selitvami delavcev ne izgubljajo le svoje skupnega kadrovskega potenciala (preko 1.400 delavcev ob zadnjem popisu), ampak se otepa še s t. i. »begom možganov«.

V študijskem letu 1984—85 se je na obe slovenski univerzi vpisalo v prvi letnik 1.264 Gorenjcev, od tega 905 za redni študij in 359 za študij ob delu. Pregled za zadnja štiri leta kaže, da vpis za redni študij počasi in vztrajno raste, medtem ko za študij ob delu niha, a hkrati zanikuje pogoste govornice, po katerih »neverjetno in zaskrbljujoč« upada. Prej bi lahko rekli, da se je utrdilo na novi, nižji ravni, ki pa seveda ni primerljiva z razcvetom iz sedemdesetih let, ko je bil denimo delež

V trgovinah naj bi tujim turistom prodajali blago za čeke — Pričakujejo več deviz in večjo možnost nabave kvalitetnega blaga od dobaviteljev, ki zdaj veliko izvažajo

Če podatki pravijo, da nam turizem prinaša milijardo in nekaj več dolarjev, nas obenem ob primerjavi opozarjajo, da to sploh ni veliko, toliko, kolikor bi v Jugoslaviji lahko s turizmom zaslužili. Sosednja Koroška v turizmu iztrži toliko kot vsa Jugoslavija skupaj, a nima toliko naravnih privlačnosti kot mi.

Poskušamo vse mogoče, da bi pri nas turisti zapravili več, a kaj, ko nam izvenpenzijska ponudba uha-ja iz rok. V turizmu se bolj kot kje druge izkažejo vse pomanjkljivosti naše ekonomije, ki poskuša zdaj s temi, zdaj drugačnimi ukrepi ublažiti velika neskladja in pomanjkljivosti. Na žalost je turizem sklop številnih področij gospodarjenja in če je le eno zanemarjeno, se nujno odraža tudi in predvsem v turizmu.

Lani je bila za gorenjsko turistično gospodarstvo značilna stagnacija; turistično gospodarstvo je začutilo, da močno upada domači turizem, saj je bilo za 12 odstotkov manj domačih gostov, za 18 odstotkov pa je porasel tujski promet. Domači turisti ni zaradi padca standarda, tuji pa prihajajo zato, ker je vrednost dinarja tako padla, da pri nas živijo dobro in nadvse poceni.

D. Sedej

PO JUGOSLAVIJI

Slabo pripravljena analiza

Odbor za družbenopolitične odnose pri zveznem zboru skupščine SFRJ je obravnaval analizo o uresničevanju delegatskih odnosov v skupščinskem sistemu. Delegati so o analizi našli malo dobrih besed in menili, da je pripravljena kabinetsko.

Na seji odbora za proračun pri zveznem zboru skupščine SFRJ pa so spregovorili o opremljenosti in razpoložljivosti zvezni organi. Menili so, da bi morala biti bolj enotna in bolj funkcionalna, saj imajo zvezni organi zdaj štiri-najst ločenih tiskarn, več elektronskih računalniških centrov, v glavnem različnih, ki se med seboj celo izključujejo. Imajo tudi nepovezanih pet mikrofilmskih laboratorijev.

Mladinske akcije preživele

Na problemski konferenci republiške konference ZSMS so mladi kritično spregovorili o mladinskih delovnih akcijah. Menili so, da za današnje brigade niso več tako zanimive kot včasih in poudarili, da bi fizično delo na akcijah večkrat lahko bo-

lje in hiteje opravili stroji. Sporna so tudi tekmovanja med brigadami, saj se večkrat pojavlja lažna solidarnost. Mladi se predvsem ogrevajo za raziskovalne in druge tabore. Med drugim naj bi mladinska ekološka skupina in Triglavski narodni park pripravila v parku akcijo čiščenja okolja.

Prošnje za socialno varstvene pomoči

Letos bodo občani uveljavljali socialnovarstvene pravice z novim obrazcem »Vloga za uveljavitev socialnovarstvenih pravic z oznako SPN-1 in z oznako Državne založbe Slovenije. Obrazci so naprodaj v vseh knjigarnah, z njimi pa bodo uveljavljali vse socialnovarstvene pravice: otroški dodatek, delno nadomestitev stanarine, denarno pomoč za brezposelnost, štipendijo iz združenih sredstev, enkratno inčasno pomoč, denarno pomoč kot edini ali dopolnilni vir preživljanja, rejnino, oprostitve prispevka k ceni zdravstvenih storitev, pravico do uvrstitve na listo za dodelitev solidarnostnega stanovanja, doplačilo oskrbnih stroškov v zavodu ali na domu. Obrazec lahko vložijo v delovnih organizacijah, krajevnih skupnostih ali v centrih za socialno delo skupščin občin.

Ob 40-letnici tragedije v Dragi

Trinajst sveč za trinajst padlih kurirjev in borcev

V nedeljo 28. januarja 1945. leta je Vera Pintar iz Nove vasi pri Radovljici že zgodaj prišla v Begunje (zdaj je že pokojna). Ljudje so hiteli k prvi maši. Prebivalci iz zgornjega dela Begunj so s seboj prinesli žalostno novico, da je v Dragi padlo precej kurirjev in drugih borcev. Koliko, tega nihče ni vedel. Vera se je ustrašila, kajti pri kurirjih je bil tudi njen mož Alojz Pintar, ki je bil do odhoda k partizanom voznik tovornjaka pri mlinarju Resmanu v Zapužah. Pohitela je v Drago. Med potjo je srečala vrtnarja Orhiča iz Begunj. Le-ta je imel sina Franca Hrovata pri kurirjih. Z grozo in strahom sta pogledala v obraz enajstim padlim borcem. Med njimi ni bilo Verinega moža, pa tudi Orhičevega sina ne.

Vera se je vrnila domov. Upala je, da se možu ni zgodilo nič hudega, čeprav jo je spremljala zla slutnja. Pa pride v Zapuže Gabrčeva Francka iz Begunj in vpraša Vero: »Si videla vse padle kurirje?« »Enajst sem jih videla,« odvrne Vera, ki je zaslutila, da Francka prinaša slabe novice. »Trinajst jih je padlo,« počasi izdahne Francka, »tvoj mož leži v potoku, mrzla voda mu drsi žez obraz, oči pa strmijo v nebo. Če ga želiš videti, pojdi z menoj...«

Marija Prešeren je tisti sobotni večer s hčerko Danico obiskala moža Franca, pooblaščenca oddelka za zaščito naroda (OZNA) radovljiškega okraja, v Vrbnjah pri Radovljici.

»Očka, kdaj se vrneš domov?« je hčerka ra-

dovedno spraševala očeta in ga božala po licih. Snela mu je titovko in si jo posadila na glavo. »Danica, pridna boji, ubogaj mamico, kajti jaz se bom kmalu vrnil. Poglej, kako jasna je noč. Svoboda se že svita na obzorju.«

Še zadnji pozdrav in Franc se je izgubil v globokem snegu. Le škripanje snega je še spremljalo slovo od družine. Zjutraj je Marija zakričala; v glavi se ji je zavrnelo, da je omahnila na divan.

»Mamica, zakaj jočeš?« jo je spraševala Danica, ki še ni mogla razumeti novice, da je njen očka preteklo noč, samo nekaj ur potem, ko ga je božala po licih, padel v Drago.

Menda nikdar med vojno na Gorenjskem niso Nemci tako zvito postavili zasede, kot so jo 27. januarja 1945. leta v Dragi. Tega večera je skupina policistov vdrla v Vazarjevo hišo v Dragi, vrgla stanovalce iz postelje in jim ukazala, da morajo v kotu mirno sedeti. Nihče ni smel prižgati luči, sedeti so morali v nočnih srajkah, na odprta okna pa so Nemci postavili mitraljeze in brzostrelke ter tako skriti čakali na partizane, ki so hodili mimo vsak dan.

Iz Podgore je prišlo deset borcev Kokrškega odreda, ki jih je vodil Slavko Mali iz Radovljice. S polnimi nahrbtniki hrane so šli mimo Vazarjeve hiše, le dva metra od sovravnika. Komandant zasede je šepetaje v sobi ukazal, naj ne streljajo, ker bodo napadli bataljon, ki gre zadaj. Toda kmalu so spoznali zmotno, kajti bataljon je bil v taborišču v pobočju Begunjščice. Eden od teh borcev se je nekaj metrov od Vazarjeve hiše ozrl nazaj in pogledal proti oknu, tedaj pa je v sobi ena od žensk hotela zakričati, a ji je oficir z dlanjo zaprl usta.

Nekaj minut pred enajsto ponoči sta se z zveze na Dobri vračala kurirja Anton Negro-Miha iz Ljubnega in Anton Janša z Brezij. Prvi je bil star petnajst, drugi šestnajst let. Pred odhodom so se kurirji zmenili, da bodo šli ponoči po hrano v Vrbnje, Negro in Janša pa naj jih počakata pri Vazarju. Toda tam je zapelo orožje, Nemci so planili iz hiše, jima pobrali pošto in vse drugo iz žepov, orožje, nato pa vrgli čez plot v sneg.

Enajst kurirjev kurirske postaje G-14 v Dragi je bilo v tem trenutku verjetno v dolini blizu potoka, zato niso slišali strellov, kuharica Finkova Minka iz Lesc, ki je sama ostala v karavli, pa jih je dobro. Kako brezskrbno so šli proti Vazarjevi hiši (prepričani, da ju tam čakata Negro in Janša) pove dejstvo, da je na čelu kolone šel komandir kurirjev Ciril Štular z rokami v žepu in brzostrelko čez ramo. Ko

je skozi okno Vazarjeve hiše odjeknil mitralješki rafal, je takoj padlo pet kurirjev in član pokrajinske tehnike Slavko Benedik-Vinko iz Rovt pri Podnartu, ki se je vračal v Davčo.

Padli so komandir kurirske postaje G-14 Ciril Štular iz Palovč v trziški občini, star 31 let; Alojz Pintar, star 35 let, rojen v vasi Studenca pri Železnikih, ki je vozil Resmanov tovornjak. Kurir Mirko Ueman, star 20 let, se je pred vojno prišel v Gorico pri Radovljici učiti čevljarске obrti (doma iz Velikega Cerovca pri Novem mestu), potem pa je delal v tovarni verig v Lescah. Viktor Cuznar iz Mojstrane star ni bil star 17 let. Alojz Franc, star 40 let, je bil iz Martuljka.

Okrog ene ponoči sta blizu križišča ceste pri vzhodu v dolino Drage padla Urh Pogacar iz Zadnje vasi pri Begunjah in Jože Jeglič iz Praproš pri Ljubnem. Bila sta borca Kokrškega odreda in tisti večer v skupini borcev, ki so za bataljon šli po hrano v Podgoro. Komandirja sta prosila, da bi še nekaj ur ostala, Urh do ma v Zadnji vasi, Jeglič pa je šel k dekletu v Palovče. Ko sta se vračala s polnimi nahrbtniki hrane, sta padla.

Uro zatem sta se iz trziške smeri po cesti Begunjam bližala Miha Repinc z Vetrna pri Trzinu in Cvetan Pohar z Brezij. Prvi je bil član štaba Kokrškega odreda določen za komandirja, Pohar pa za komisarja čete bataljona, ki je taboril v Begunjščici. Ta dva sta s ceste zavila čez hrib po kurirski stezi, gazila globok sneg ter prišla po pobočju v dolino Drage blizu pokopališča talcev. Iz Vazarjeve hiše so ju opazili, Poharja ubili, Repinca pa ranili, a mu je uspelo priti v bataljonsko taborišče.

Zjutraj so se iz radovljiške smeri Vazarjevi hiši približali pooblaščenca OZNA Franc Prešeren in Miro Mrak, z njima pa je bil član Stanko Papler iz Dvorske vasi, ki je bil član komisije za ugotavljanje vojnih zločinov okupatorja in njegovih pomagačev ter vojnih zločincev. Prešeren in Mrak sta padla pred Vazarjevo hišo, ranjeni Papler pa je padel za kot rito na dvorišču. Nemci so ga privlekli v hišo in mu obezvali rane, nato pa so odšli pred Poljčam. V Begunjah so Paplerja oddali tamkajšnji straži, ki ga je zaprla v bunker. Sledili so dnevi zasilševanja, na Hitlerjev rojstni dan 20. aprila 1945. leta pa so ga pomilostili in pustili.

Stanko Papler in preživeli kurir Franc Hrovat iz Begunj vsa leta po vojni točno v noči na dan tragedije prižgeta 13 sveč ob spominem obeležju padlim kurirjem in borcem v Dragi.

JOŽE VIDIC

Letna programska konferenca SZDL Škofja Loka Pripravili bodo tri konference

Občinska konferenca SZDL se vse bolj odziva na probleme ljudi — V razpravi so delegati spregovorili o sodelovanju med tovarnami in krajevnimi skupnostmi, položaju družbenih dejavnosti, turizmu, varstvu okolja, stanovanjskem gospodarstvu in drugih vprašanjih

Tako letno poročilo o delu občinske konference SZDL in njenih organov, ki ga je pripravil predsednik Stefan Žargi, kot živahna triurna razprava, govori o tem, da se v SZDL utrjuje zaupanje, ker se odziva na probleme in zahteve ljudi v svojem okolju. Pregled aktivnosti v letu 1984 kaže, da se je predsedstvo občinske konference sestalo na 13 sejah in razen gradiva za seje občinske skupščine obravnavalo še 54 zadev z raznih področij. Od skupno 24 svetov in koordinacijskih odborov je delovalo 15 organov OK SZDL, ki so se sestali na 49 sejah. Razen tega so sklicali 10 posvetov na najrazličnejših področjih, kjer so poskušali v obliki problemskega sestanka z občinskimi svetom Zveze sindikatov, več sodelovanja in obravnave skupnih nalog pa pogrešajo pri mladinski organizaciji. V krajevnih konferencah pa je položaj različen: od dobrega sodelovanja z vsemi družbenopolitičnimi organizacijami v krajevni skupnosti, do sodelovanja s posamezno organizacijo oziroma njenimi člani.

Lani so zapisali v program, da se bo občinska konferenca bolj povezala s krajevnimi konferencami. Z

doseženim ne morejo biti zadovoljni, saj z vsemi konferencami niso uspeli vzpostaviti potrebnih stikov. Prek posvetov predsednikov krajevnih konferenc, zborov občanov in drugih oblik dela se je občinska konferenca vključila v razreševanje vprašanj, ki se pojavljajo v posamezni krajevni skupnosti. Precej pa je problemov, ki so v posameznih krajih, vendar ljudje o njih javno ne spregovorijo. Lani so se uredile tudi razmere v Gorenji vasi, ko je leta 1983 prenehala delovati krajevna samouprava in je zastalo delo družbenopolitičnih organizacij. Lani je delo krajevnih skupnosti in družbenopolitičnih organizacij znova zaživelo tako, da je bila izpeljana vrsta uspešnih akcij in prireditvev, ki povezujejo ljudi.

Premisleka vredne so tudi prošnje in zahteve ljudi, ki jih naslavljajo neposredno na občinske organe ali celo funkcionarje. To pomeni, da ne vidijo možnosti, da bi njihov problem rešili v okviru krajevnih konferenc SZDL.

Podoben primer je tudi pri spremljanju dela društev. Teh je v občini prek 200, zato občinska konferenca težko spremlja njihovo delo. Boljše sodelovanje z društvi bi zato moralo zaživeti v okviru krajevnih konferenc SZDL.

V razpravi so se delegati odzvali na večino področij dela in življenja v

občini in dela SZDL na posameznih področjih. Zlasti veliko so govorili o svobodni in neposredni menjavi dela med združenim delom in krajevnimi skupnostmi. Sedaj je to zelo različno urejeno: od izredne povezanosti tovarn s krajevno skupnostjo (Žiri in večina KS v Selški dolini) od izrednih težav krajevnih skupnosti, ki na svojem področju nimajo tovarn (Gošeč, Škofja Loka in nekatere KS v Poljanski dolini). V dosedanjih razpravah se je oblikoval predlog, da bi v naslednjem srednjeročnem obdobju v občini oblikovali 4 skupine krajevnih skupnosti. KS v posamezni skupini bi se med sabo povezale in uskladile potrebe in plane ter se na osnovi skupnih programov dogovarjale s združenim delom o denarju.

O turizmu so bili mnenja, da je ponudba siromašna, da se daje premalo pozornosti kmečkemu turizmu, predvsem pa ne izkoriščajo bogatih kulturnih in naravnih danosti. Pri tem ne najdejo možnosti za predstavitve zbranih umetnih niti poti za vključevanje tega v turistično ponudbo. Soriška planina kaže, kakšne neučinkovite so pri izkoriščanju enkratnih naravnih danosti, čeprav so pripravljene vsi dokumenti za gradnjo. Veliko bodečo nežo pa zaslužijo zaradi neučinkovitega reševanja Visokega. Na konferenci so predlagali ustanovitev posebne komisije za spremljanje turizma pri izvršnem svetu, hkrati pa se je pojavilo vprašanje, če bo s tem kaj doseženo in če ne bi bilo bolje zahtevati uresničevanje že sprejetih sklepov pri nosilcih razvoja turizma v občini. Sklenili so tudi, da bodo o turizmu pripravili posebno problemsko konferenco.

Problemsko konferenco bodo pripravili tudi o varstvu okolja, ki je tudi eno od področij, ki se ga je lotilo več razpravljavcev. V občini je namreč nekaj velikih žarišč onesnaževanja. Zelo onesnažuje okolje industrija na Trati, zlasti pa Termika, resen problem pa postajajo tudi zasebna kurišča. Kot možni onesnaževalci pa se kažejo tudi prevozi nevarnih snovi v RUŽV. Kako malo je potrebno, da se kaj zgodi, je pokazalo zadnje onesnaženje vode v loškem vodovodu.

Problemsko konferenco bodo pripravili tudi o delu športnih in rekreativnih društev, ki jih je v občini kar precej in je njihova dejavnost množična, vsa pa se bori za velikimi finančnimi težavami.

V razpravi so spregovorili tudi o pripravah na volitve, kadrovske politiki, stanovanjskem gospodarstvu, položaju družbenih dejavnosti in še nekaterih drugih vprašanjih.

L. Bogataj

Brigade po današnji meri

Slovenska mladina je minuli teden pripravila problemsko konferenco o mladinskih delovnih akcijah — Nekaj pobud, kako brigade prilagoditi današnjemu času

Vsako leto, ko se ob temi mladinsko prostovoljno delo sestanejo občinska mladinska vodstva ali republiško, ugotovljajo, da mladinske delovne akcije izgubljajo mik. Mladi se nič kaj radi ne odločajo za delo v brigadi, zato imajo v občinah vsako sezono težave, ko številčno izpopolnjujejo brigade. To jim ne uspe vselej, zato le-te prihajajo na delovne akcije nepopolne. Zakaj se mladi nič več ne ogrevajo za prostovoljni prispevek domovini tako kot nekoč, so se vprašali tudi na problemski konferenci republiške konference ZSMS v Ljubljani.

Družba se razvija in spreminja, delovne akcije pa so ostale takšne, kot so bile: obilo fizičnega dela na trasi, čeravno bi ga nekaj brez škode in ceneje opravili stroji; obilo interesnih dejavnosti, ki vse preveč spominjajo na šolske krožke; vojaško poveljevanje, prepevanje himne pod zastavo, vzklikanje brigadirskih parol, kar je današnji sprošeni mladini odveč. Zgolj fizično delo in nekaj predpisanih aktivnosti v prostem času današnje mladine ne zadovolji. Če že dajejo svoj prostovoljni prispevek domovini, želijo biti ob tem ustvarjalni. Če delajo, potem bi radi delali strokovno, tako kot znajo in kakor se v šoli pripravljajo na poklic. Tako so se mladi razpravljali navdušili predvsem za specializirane delovne brigade, v katerih bi poleg nenehnega »krampanja« prišlo do izraza tudi njihovo znanje: brigade veterinarjev, nabiralcev zelišč, raziskovalcev, ekologov. Zanimiva je bila pobuda mladih, da bi v Triglavskem narodnem parku očistili okolje.

Nekaj let mladina poskuša tudi z delovnimi tabori. Odmev med mladimi kaže, da je to prava oblika mladinskega prostovoljnega dela. Tudi mednarodni mladinski tabori zbujejo veliko zanimanja. Mladi so predlagali, da bi kazalo delovne akcije skrajšati na deset do štirinajst dni, na njih pa bi delale manjše brigade. Ob tem se je pojavil dvom, ali ne bi bile takšne delovne akcije predrage in ali bi tako kratek čas zadostal za medsebojno spoznavanje in navezovanje tovariških stikov.

Ugotovitve takih in podobnih problemskih konferenc so iz leta v leto enake, toda nove zamisli o mladinskem prostovoljnem delu se uveljavljajo prepočasno. Nekako v tem času občinska mladinska vodstva začnajo s pripravami na brigadirsko sezono. Problemi bodo bržda tudi letos podobni lanskim, predlanskim, onim iz prejšnjih let. Zato je tem bolj pomembno, da se mladina čimprej loti reorganizacije mladinskih delovnih akcij, dokler vsaj nekaj vabljivih izkušenj in zanimivih zamisli ohranja zanimanje mladih zanje.

D. Z. Žlebir

Nevaren odsek med Mostami in Križem — V krajevnih skupnostih Moste in Križ v kamniški občini že nekaj časa ugotavljajo, da je odsek regionalne ceste od Most proti Kamniku do Križa zelo nevaren. Vsak dan se po tej cesti podajo otroci v šolo v Moste. Cesta je zelo prometna in prav na tem odseku je že bilo več nesreč. Zato v obeh krajevnih skupnostih predlagajo, da bi na desni strani cestišča od Most proti Križu uredili peš pot. Upajo, da jim bo zato delovna organizacija Emona odstopila del zemljišča. — A. Ž.

Žičničarska zima — Žičničarji so še do nedavnega tarnali nad letošnjo zimo. Zdaj je snega na smučiščih za še kar ugodno smuko dovolj. Vendar pa v smučarskih središčih že ugotavljajo, da bodo tudi v letošnji zimski sezoni »pridelali« izgubo... — A. Ž.

Zbiranje gradiva za Muzej NOB na Gorenjskem Pričevanja je treba zbrati pravočasno

Zdaj že dobri dve leti, hitreje kot prej, poteka zbiranje novega gradiva o NOB na Gorenjskem — Gradivo bo čez leta predstavljeno v Muzeju NOB, katerega gradnja se odmika — Pričevanja in raziskave zgodovinarjev o NOB zdaj sproti izhajajo v zbornikih

Kranj — Že kakih petnajst let obstaja v Gorenjskem muzeju v Kranju stalna zbirka NOB na Gorenjskem. V zadnjih letih je bilo raziskano marsikaj, s čimer bi lahko zbirko razširili in dopolnili. Še posebej pa se zgodovina NOB na Gorenjskem proučuje in dopolnjuje z vsemi materialnimi dokazi, ob pripravah na gradnjo Muzeja NOB na Gorenjskem. Pustimo zdaj ob strani, ali bo Gorenjska zmogla zidavo takšnega muzeja v naslednjem ali kasnejšem srednjeročnem obdobju. Ne glede na

to, da se gradnja odmika, ne smemo zamujati priložnosti za podrobnejšo osvetlitev obdobja ter pravočasno zbirati materialne dokaze in pričevanja ljudi, ki so to obdobje preživeli kot borci ali civilisti.

»Že z doslej zbranim gradivom bi bilo možno povsem na novo osvetliti muzejsko predstavitev NOB na Gorenjskem. Gradivo za bodoči Muzej NOB se zbira po konceptu, ki ne bo predstavil tega obdobja na Gorenjskem le zgodovinsko,« pravi strokovni sodelavec Gorenjskega muzeja Franc Benedik, »pač pa z več vidikov — vojaškega, političnega, ekonomskega, socialnega. Zato ni pomembno gradivo le orožje, dnevniki, dokumenti, ki predstavljajo povezavo med borci in civilnim prebivalstvom, obleka ipd., pač pa nas še posebej zanimajo odnosi, ki so se ustvarjali med ljudmi v tistem obdobju, tako v vojaških enotah kot tudi na primer med zaporniki v Begunjah. Skraška, gre za celovit prikaz obdobja, ki naj bi s svojo kompleksnostjo zanamcem posredoval ne le revolucionarno preteklost te regije, pač pa tudi socialne in ekonomske razmere.«

Zato se zgodovinarjem od časa do časa priključijo tudi etnologi, predvsem študenti filozofske fakultete, ki bodo s proučevanjem etnoloških značilnosti pridali svoj kamenček k mozaiku obdobja, ko so se začele formirati prve partizanske enote na Gorenjskem. Način oblačenja, prehrana v prvem obdobju, na primer leta 1941, se seveda razlikujeta in spreminjata v naslednjih letih. Toda primerjava z dobro opremljeno okupatorjevo vojsko, proti kateri se je dvignil gorenjski partizan — je med drugim naloga, s katero se ukvarjajo danes zbiralci muzejskega gradiva.

Seveda ne gre brez težav. Še vedno se najdejo avtentični predmeti, pod katere bodo lah-

ko muzejski delavci zapisali, da so bili last tega in tega borca, aktivista, vendar se naketeri še nočejo ločiti od predmetov, ki so zanje več kot spomin na obdobje NOB. Po drugi strani pa se stvari izgubljajo, saj je zapuščina nekaterih včasih pozabljena in propade. »Ljudje svojih spominov ne nosijo v muzej. Vse, kar imajo povedati ali imajo morda še predmetov iz vojne, je treba poskati, zapisati na mestu samem,« pravi Franc Benedik, ki zdaj že dobri dve leti tudi z obiski pri nekdanjih borcih skupaj s sodelavci na terenu zbira gradivo.

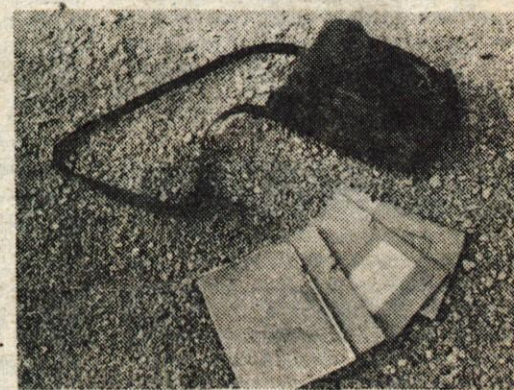
Sele v zadnjem času je bila dokončana tudi topografija desnega brega Save. S pomočjo preživelih borcev in drugih je namreč pregled objektivov toliko dopoljen in pripravljen, da se lahko nekatere objekte predstavi tudi z maketami, na primer karavle, bolnišnice ipd. Nedokončana je še vedno topografija levega brega Save in ob Kokri navzgor. Ob tem nastaja dodatna težava, saj ni nikogar, ki bi se ukvarjal z izdelovanjem maket.

Že doslej so muzeji obdobje NOB v veliki meri predstavljali s fotografijami. Gorenjski je bila med vojno že regija z dokaj (vsaj za tiste čase) visokim standardom, saj fotoaparati niso bili redki. Če k temu dodamo še fotografije, ki jih je posnel okupator in so po vojni ostale v naših arhivih, je fotografska zapuščina res velika. Že doslej je zbranih okoli 10.000 fotografij za obdobje NOB na Gorenjskem. Žal pa so bile v prvem obdobju po vojni fotografije zbrane s pomanjkljivimi podatki. Tak jih še danes preverjajo in iščejo imena osebnosti na fotografijah, ki so jih na primer po vojni zbirale še okrajne komisije. Še vedno je na Gorenjskem nekaj fotografskih zbirk, ki bi bile pomembne za muzejsko predstavitev tega obdobja, toda vse se ustavlja pri denarju, ki bil potreben za odkup.

»Seveda se spominsko gradivo udeležerjev NOB in raziskave zgodovinarjev iz tega obdobja objavljajo že vseskozi. Letos bo na primer izšel Zbornik NOB na Gorenjskem upam, da še do konca leta, ki bo obelal doslej zbrano gradivo o narodnoosvobodilnem gibanju. Tik pred izidom so tudi Zbornik VOS O in nekatere druge publikacije,« dodaja Benedik.

Počasi raste gradivo v celoto ki bo prikazala, kako se je v najbolj viharnem obdobju našega naroda tudi Gorenjec zoperstavil grozljivemu vojaškemu stroju okupatorja, da bi ohranil slovenstvo, pri tem pa je tudi revolucionarno dozoreval. Sedanja koncept zbiranja gradiva sicer ne ustvarja muzejske zbirke novih temeljev, pač pa hoče ohraniti kar največ spominov na obdobje NOB ter dopolniti dosedanje vedenje.

L. M.

Akcijska konferenca ZKJ o izvozu

Številne ovire onemogočajo večji izvoz

Predsedstvo CK ZKJ, predsedstvo sveta ZSJ in Gospodarska zbornica Jugoslavije so v dogovoru z republikimi in pokrajinskimi vodstvi ZK pripravili v Ljubljani dvodnevno akcijsko konferenco o izvoznem gospodarstvu in ekonomskih odnosih s tujino. Prek 200 gospodarstvenikov, politikov, znanstvenikov in predstavnikov ustanov je razpravljalo o nalogah Zveze komunistov in drugih organiziranih socialističnih sil pri uresničevanju dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije.

Ljubljana — »Problematika gospodarskih odnosov s tujino je že lep as v središču drubene pozornosti, er so se na tem področju nakopičili tevilni problemi,« je v uvodnem eratu akcijske konference dejal lan predsedstva CK ZKJ Nikola itojanovič. »Zato so tudi naše naloge ombembe, ker moramo odpraviti zroke za številne probleme na tem odročju, kot so na primer prešibko ključevanje našega gospodarstva v vetovne gospodarske tokove, preajhen izvoz, velika zadolženost, roblem zunanje likvidnosti, nevarost povečevanja tehnološkega zastajanja za razvitejšimi državami i neugoden gospodarski položaj Juslavije v tujini. Reševanje teh problemov je ena bistvenih smernic dolročnega programa gospodarske abilizacije in našega razvoja v ceti.«

»Ne smemo si dovoliti, da bi ostali aprta, avtarkična država, da bi v aterialnem, znanstvenem in tehnoškem razvoju zaostajali za drugii, da bi bili vir cenjenih surovin in elovne sile ali trg, na katerem dru i počnejo, kar hočejo,« je dejal. »Nehno poudarjamo, da imamo s šteilnimi državami dobre politične odose; gospodarski odnosi pa zaostajo, se pravi, da so slabše razviti od olitičnih. Noben obisk naših držav h in partijskih delegacij na najvi i ravni ne mine, da ne bi izrekli te gotovitve.«

In nenazadnje: »Za najemanje tujih posojil, ki jih bomo tudi v prihodnje nujno potrebovali, se moramo odločiti organizirano, v skladu z ekonomsko politiko in načelom, da mora biti vsakdo, ki se je zadolžil, sposoben posojilo tudi vrniti,« je poudaril Nikola Stojanovič.

V razpravi so delegati orisali ugodne gospodarske, predvsem izvozne dosežke nekaterih gospodarskih panog in organizacij združenega dela, opozarjali pa so tudi na slabosti in naloge, ki nas čakajo v prihodnosti.

Devizni zakon si razlaga vsak po svoje

»Zdajšnji devizni zakon daje možnosti za različno tolmačenje zunanjetrgovinskih predpisov,« je dejal Branko Jovanovič. »Opredelelitev, da devize pripadajo tistim, ki jih ustvarijo, samodejno poriva končne izvoznike v ospredje in jim omogoča, da izkoristijo vse druge ugodnosti, ki jim jih dajejo izvozno-uvozni posli. Tako so proizvajalci surovin v nenakopnem položaju z izvozniki in da bi si zagotovili potrebne devize, so prisiljeni svoje izdelke, ne glede na stopnjo obdelave, izvoziti pod najbolj neugodnimi pogoji in po najnižjih cenah. Z devizami bi v resnici morale razpolagati vse tiste organizacije združenega dela, ki so sodelovale pri proizvodnji za izvoz. Slabo delovanje deviznega trga je pripelja-

lo do regionalnega zapiranja gospodarstva, nastajanja nacionalnih gospodarstev in nedovoljenega prometa z devizami v državi.«

»Razprave o deviznem sistemu bi morali usmeriti v dogovarjanje o tem, kako devize pridobiti in ne le, kako jih deliti,« je dejal Ervin Kerčman, predstavnik mürskosoboške Mure, in poudaril, da izvozniku ostane premalo deviz (45,9 odstotka). »Komunisti bi se morali zavzeti za to, da bi lahko izvozniki samostojno razpolagali vsaj z delom deviz za uvoz opreme, brez uvoznih režimov in dodatnih dovoljenj. Kdo bo sicer nosil odgovornost za tehnološki zastanek tekstilne industrije?«

Anton Stipančič je menil, da zdajšnji devizni sistem drobi gospodarstvo. Nova zakonodaja ki se pripravlja, bo povzročila še več težav, če bo prinesla le »pravičnejšo« razdelitev deviz. Ugotoviti bi morali povprečne devizne potrebe posamezne gospodarske panoge, vse druge pa bi morale poslovne banke dati tistim organizacijam, ki bi bile sposobne doseči največji devizni učinek.

»Če je izvoz edina rešitev,« je dejal predstavnik Iskre Milan Loparnik, »potem mora imeti tudi svoj ekonomski pomen. V Iskri smo letos načrtovali izvoz v vrednosti 280 milijonov dolarjev, vendar tega brez boljših izvoznih pogojev ne bomo mogli uresničiti.« Opozoril je, da se zaradi administrativnega omejevanja uvoza opreme in tehnologije povečuje zaostajanje za razvojem v svetu; nesprijemljivo je tudi omejevanje predstavništva in prodajne mreže v tujini, prek katere Iskra proda 70 odstotkov svojega izvoza.

Zamotani predpisi

»Čeprav v vseh resolucijah poudarjamo, da je treba pospeševati sodelovanje z državami v razvoju, je gospodarstvo vse bolj nezadovoljno s predpisi, ki urejajo to področje,« je povedal Mitre Koliševski. »Predpisi delujejo vedno bolj zaviralno. Vsi sistemski zakoni in še kakih dva tisoč drugih predpisov, ki urejajo odnose s tujino, so že tako zamotani na primer ustanavljanje mešanih podjetij v državah v razvoju in njihovo poslovanje, da jih ustanovitelji vse več ukinjajo, drugi pa poslujejo samo še z velikimi težavami.«

»Naši zunanjetrgovinski predpisi so kratkoročni, izvoz opreme in storitev pa traja dolgo, tako da se med izvoznim poslom tudi po nekajkrat spremenijo, s tem pa se bistveno spreminjajo tudi računi. Zato se ni treba čuditi, da zunanja trgovina obrača hrbet takim poslom, saj so zelo tvegani, terjajo vlaganja, največkrat pa ne prinašajo koristi,« je menil eden od razpravljalcev.

Miran Mejak je poudaril, da mora vse jugoslovansko gospodarstvo na tak ali drugačen način podpirati izvoz. Vse tiste organizacije, ki imajo pogoje za izvoz, pa je treba z gospodarskimi ukrepi prisiliti, da izvažajo. Takšen pritisk je družbeno upravičen in nujen.

Grešniki učijo druge, kako je treba izvažati

Konferenca je govorila tudi o napakah, pomanjkljivostih in nenazadnje tudi o odgovornosti za gospodarske težave v naši državi. »Kdo so bili funkcionarji federacije, Narodne banke Jugoslavije, republik in pokrajin ter njihovih narodnih bank, ki so se pred leti tako neodgovorno in nestrokovno zadolžili za 12 milijard dolarjev?« se je spraševal Anton Stipančič. »Nismo še slišali, da bi kdo od njih odstopil, ker se s tako politiko zadolževanja ne bi strinjali, celo številke o zadolževanju so pred javnostjo skrbno skrivali. Kateri gospodarski in politični voditelji so dovolili, da je velik del tuje akumulacije propadel, ne da bi dal primerne izvozne rezultate, rezultate pri zaposlovanju in prestrukturiranju gospodarstva. Danes se o tem molči. Celotno več: tisti, ki so nas tako zadolžili, zdaj uče, kako je treba investirati, izvažati, gospodariti itd. Nekdo tretji pa mora plačevati dolgove, vračati tečajne razlike. Takšna socializacija napak je v velikem nasprotju z dolgoročnim programom gospodarske stabilizacije.«

Gavro Perović je javno spraševal, če je res potrebno, da je samo lani obiskalo Sovjetsko zvezo prek 13 tisoč jugoslovanskih delegacij, kar nas je stalo 6 milijonov dolarjev; ob tem pa nas je zunanjetrgovinska mreža v tej državi veljala še 4 milijone dolarjev.

C. Zaplotnik

Dediči kmetij le šolani kmetje?

»Dobro se učiš, škoda bi te bilo za kmeta,« je dejal nekdanji gospodar svojemu, za učenje najbolj zavzetemu sinu; onega, ki mu knjige niso dišale, pa je ustrašoval: »Če se ne boš učil, boš delal doma.« Ponekod se je takšno, za napredek kmetijstva nasprejemljivo razmišljanje, ohranilo do danes, čeprav kmetovanje na zasebni kmetiji zahteva čelga, s socialnimi problemi (alkoholizmom, osamelostjo) neobremenjena in strokovno dobro podkovana človeka. Kmet, ki hoče slediti napredku in pridelati kaj več kot le za svoje potrebe, mora dandanes veliko vedeti in znati. O pridelovanju poljščin, o izkoriščanju travinja in reji živine, o semenih, močnih krmilih, umetnih gnojilih in škropivih, o kmetijskih strojih, boleznih v hlevu, o gradnji gospodarskih objektov, o gospodarnosti pridelovanja in prireje — in še bi lahko naštevati.

Nobene dvoma ni, da ena izmed poti k napredku v kmetijstvu vodi prek izobraževanja in da je zavoljo tega treba na najrazličnejše načine spodbujati šolanje za kmetijske poklice. V Kranju to nalogo uspešno opravlja šola za kmetijske tehnike, kmetijce in kmetovalce, le da bi bilo treba večje število mladih spodbuditi za tovrstno izobraževanje. V tem oziru je dobrodošla tudi pobuda republiškega komiteja za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, da bi v spremembe in dopolnila zakona o dedovanju kmetijskih zemljišč in zasebnih kmetijskih gospodarstev vnesli tudi določilo o obvezni strokovni izobraženosti dedičev zaščitenih kmetij. To bi bilo vsekakor koristno za napredek kmetijstva, vendar zakonodajalec pri tem le ne bi smel biti pretirano strog. V Sloveniji in tudi na Gorenjskem namreč poznamo primere, ko so mladi in za kmečko delo sposobni fantje (in dekleta) raje odšli v tovarno, kmetije pa prepustili na milost in nemilost (onemoglim) staršem. Kaj hočemo povedati s tem? Čeprav je kmetovanje postalo donosnejše, zanimanje na hribovskih, težje dostopnih in gmotno slabše stoječih kmetijah še ni tolikšno, da bi se nasledniki prerekali, kdo da bo bodoči gospodar. In ne pozabimo: po neki družboslovni raziskavi o uglednosti poklicev je kmet še vedno na predzadnjem mestu. Nekateri pa (žal) dajo tudi na ugled!

Kaj torej pričakujemo od dopolnjenega zakona? To, da bo spodbujal kmetijsko izobraževanje, a hkrati dopuščal kmetovati tudi tistim fantom in dekletom, ki sicer nimajo kmetijske šole, pa so pripravljene poprijeti za delo in rešiti kmetijo propada.

C. Zaplotnik

Obsežen program del na hudournikih

Skupščina Območne vodne skupnosti Gorenjske sprejela plan del na višinskih vodotokih na Gorenjskem za letos — Vrednost vseh del znaša prek 116 milijonov dinarjev

Kranj — Skupščina Območne vodne skupnosti Gorenjske je konec decembra lani, ko je sprejemala program za letos, sprejela tudi plan del na tako imenovanih višinskih vodotokih na Gorenjskem. Program je dokaj obsežen in zajema vrsto vzdrževalnih in investicijskih del na hudournikih. Vrednost celotnega programa znaša prek 116 milijonov dinarjev. Največ denarja pa bodo porabili za vzdrževalna dela in sicer prek 96 milijonov dinarjev.

Na hudournih oziroma višinskih vodotokih, ki se izlivajo v Savo Dolinko na območju občine Jesenice, bo znašala vrednost del 43 milijonov dinarjev. Večja dela na tem območju bodo na Belem potoku, kjer je predviden začetek sanacije objektov v zgornjem toku. Na Javorniškem potoku se bodo začela dela na srednjem toku nad železniško progo. Nadaljevanje že začelih del pa je predvideno tudi na Dovškem potoku. Med največjimi deli na tem območju omenimo še začetek sanacije plazu nad letnim kopaljščem na Ukovi.

Na območju Save Bohinjke v radovljiški občini so dela ocenjena na 15 milijonov tri sto tisoč dinarjev. Med večja dela vsekakor sodi izpolnitev obrežnih zavarovanj in začetek regulacijskih del nad Bohinjsko Češnjico na Blatnici. Predvideno je tudi nadaljevanje del na objektih pod Zoisovim gradom v Bohinjski Bistrici in obnova sistema pragov na Ribnici nad Sotočjem z Mostnico. Na

Koprivniškem potoku pa se bodo začela dela pod vasjo Koprivnik.

V tržiški občini znašajo dela na hudournikih, ki se zlivajo v tržiško Bistrico, 6,7 milijona dinarjev. Na področju Hudega grabna je predvideno popravilo zajed v območju plazu, na področju Dovžanke pričetek obrežnih zavarovanj in na področju Tržiške Bistrice sanacija obrežij v Jelendolu.

Večja dela na hudourniškem področju reke Kokre v kranjski občini so predvidena na potoku Bistrica in sicer nad jezerom Črnava. Na Jezernici s pritoki pa se bodo nadaljevala vzdrževalna dela nad Planšarskim jezerom na Jezerskem.

Letošnja dela na področju Selške in Poljanske Sore v škofjeloški občini pa so ocenjena na 16,8 milijona dinarjev. Na Dašnjici je predvideno nadaljevanje regulacijskih del ob športnem centru, na področju Davče pa nadaljevanje del ob rekonstrukciji ceste. Na Kopačnici s pritoki bodo popravili poškodbe po visokih vodah. Na Žirovnici pa bodo nadaljevali z regulacijskimi deli. Predvidena je še sanacija jezua Sinkovec na Hotoveljščici. Nadaljevali pa bodo tudi z regulacijskimi deli v Dolenji vasi na Kršivniku.

Od večjih investicijskih del velja omeniti izgradnjo zaplavne pregrade med Kušpegarjem in Dovžanom v tržiški občini. Vrednost teh del bo znašala prek sedem milijonov dinarjev.

A. Žalar

Za 38 odstotkov višje stanarine

Delegati zbora uporabnikov skupščine stanovanjske skupnosti v Kranju sprejeli informacijo s pripombo

Kranj — Na dnevnem redu zasedanja skupščine samoupravne stanovanjske skupnosti občine Kranj, ki se je sestala v četrtek, 24. januarja, je bil tudi predlog določitve stanarin in najemnin v občini v letošnjem letu. V objavljenem gradivu za sejo je bilo zapisano, da bi se najemnine v občini povečale s 1. februarjem za 35 odstotkov. O ponovnem povečanju od 1. junija naprej pa bi se morali še opredeliti.

Delegati zbora uporabnikov skupščine samoupravne stanovanjske skupnosti so bili na seji seznanjeni, da je pristojnost in odločanje o višini stanarin in najemnin zdaj prenešana na izvršne svete občinskih skupščin. Le-ti pa so se v Sloveniji dogovorili, da se s 1. februarjem v vseh občinah povečajo stanarine linearno za 38 odstotkov. Drugo povišanje, ki pa bo različno in do neke mere izenačeno na velikost in vrednost stanovanja, pa je predvideno s 1. julijem.

Delegati so takšno informacijo sicer sprejeli. Slišati pa je bilo pripombe, da je smešno, da morajo o tem

glasovati. Tudi če se z informacijo ne bi strinjali, bi se stanarine povečale s 1. februarjem za dogovorjeni odstotek. Ob tem pa vseeno velja poudariti, da ob sedanjem povišanju in postopnem uveljavljanju ekonomskih stanarin še vedno velja delna nadomestitev stanarin družinam z nizkimi dohodki. Kako bo s kriteriji na tem področju, do seje skupščine samoupravne stanovanjske skupnosti v Kranju še niso vedeli odgovoriti.

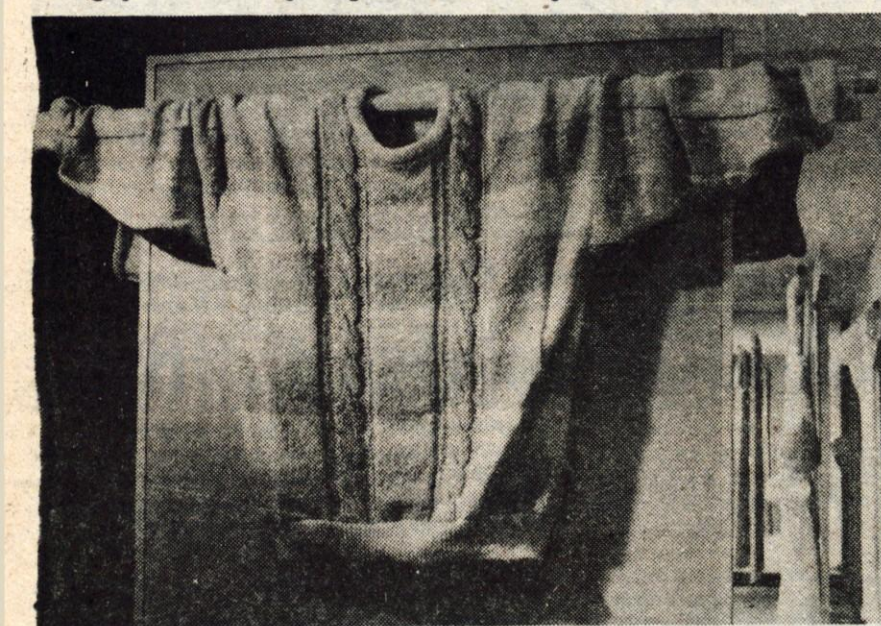
A. Zalar

Nov frizerski salon

Škofja Loka — V soboto, 2. februarja ob 16. uri bodo v novem bloku v Frankovem naselju na Trati odprli nov frizerski salon za ženske in moške. Redno bodo začeli delati v ponedeljek, 4. februarja, moška fizerka bo prvo stranko postrigla po polovični ceni.

Manj doma, več na tuje

Almira proda na tuje že 40 odstotkov svojih pletenin — Lani je rednost izvoza znašala 2,2 milijona dolarjev, letos pa načrtujejo a 14 odstotkov večji izvoz — Manjka dobre volne, iz zadreg si omagajo tudi s svojimi predilnimi stroji

Radovljiška Almira proda na tuje okoli 40 odstotkov svojih izdelkov.

Radovljica — Kot za večina trikotažerjev pri nas je tudi za radovljiško Almira leto 1979 pomenilo odličnejši prodor na zahodna in tudi zhodna tržišča. Vsa zadnja leta je Almira svojo izvozno naravnost le obdržala, pač pa je izvoz še povečevala.

Trenutno je prodaji za tuje trge namenjeno okoli 40 odstotkov vsega, ar napletejo na strojih. Lani so za rodane pletenine iztržili 2,2 milijona dolarjev, pri tem pa se je bolj kot rednost klirinškega pvečala vrednost konvertibilnega izvoza. V letošnji izvojni plan so si zapisali, da se mora izvoz povečati za 14 odstotkov. eprav imajo že zdaj, v januarju, za ol leta vnapre sklenjenih dovolj izvoznih poslov, se bo treba za drugo olletje še krepko truditi. Izvažati a zahtevne zahodne trge namreč ni hka naloga. Pri tem ne gre pozabiti, da na zahodnem tržišču veljajo nejitve uvoza, tako da je možno rodreti le s kvalitetnimi zanimivimi izdelki.

Tako kot vsi trikotažerji ima tudi Almira težave zaradi materiala. Za vojo proizvodnjo potrebujejo kar ajeten delež deviz za nakup materiala. Trenutno odštevajo za uvoz ar 1,2 milijona dolarjev. Čeprav so voz precej zmanjšali in sprepsmerili tudi na domačo surovino, se žave niso zmanjšale, kvečjemu počale. Zaradi velikega povpraševa-

nja trikotažerjev po domačih surovinah se le-te kvalitetno ne izboljšujejo, nekvalitetnih izdelkov pa ni mogoče prodajati ne na domačem in še manj na tujem trgu. Zadnja tri leta občutijo na domačem trgu za kakih 10 odstotkov manjše povpraševanje po pleteninah. Vendar jih takšno zmanjšanje za sedaj še ne skrbi preveč, saj je posledica upadanja kupne moči, ne pa manjšega zanimaja za Almirine pletenine. Zato so se odločili, da svoje ponudbe doma ne bodo siromašili z manj kvalitetno pletenino, pač pa bodo po starem trgovskem načelu, da se najbolje prodaja kvalitetno blago, skušali svojo ponudbo doma celo obogatiti.

Ze pred tremi leti so začeli na svojih predilnih strojih pletiti uvoženi »lambswool«, letos pa se pripravljajo, da bodo iz uvoženih volne predli tudi znani »shetland«. Še vedno bodo uporabljali v proizvodnji tudi nekaj domače volne, ki pa postaja predraga in se ne po ceni ne po kvaliteti ne more meriti z volno s svetovnih borz. Kvalitetna surovina pa je le eden od adutov, poleg kreacije seveda in dobre izdelave. S tem hočejo v Almiri obdržati in še povečati prodajo okoli 150 tisoč kosov pletenin na zahtevnem evropskem in tudi ameriškem trgu. Možnosti za večji prodor na tuje trge so še, tako da ni nekaj nedosegljivega prodati na tujem trgu celo polovico proizvodnje. L. M.

Priložnost alternativnih sceni

Vine Bešter: »V Kranju je morda na voljo dovolj klasičnih kulturnih prireditev, vendar te niso nikoli zares privabljale množice mladih. Zato bomo v prihodnje spodbujali ustvarjalnost, ki je za mlade vabljiva: kino, koncerte, gledališke predstave mladinskih skupin, lutke, likovne predstavitve.«

Kranj — Da je tudi h kulturnim prireditvam mogoče privabiti veliko mladih, so dokazali organizatorji letošnjih zimskih počitnic, ki so jih uglasili predvsem na zabavno, sprostitveno noto. O tem smo spregovorili z **Vinetom Beštom**, predstavnikom centra za prosti čas pri občinski konferenci ZSMS v Kranju.

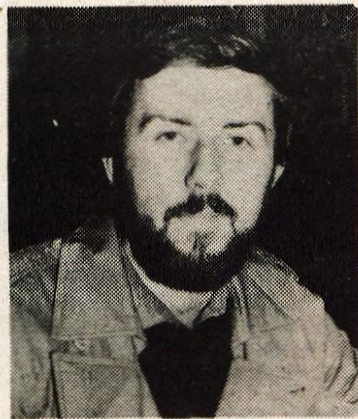
»Za najmlajše smo v zimskih počitnicah pripravili niz prireditev od ur pravljič v knjižnici, lutkovnih predstav, vsakodnevnih matinej v kinu Center do razstav otroške likovne ustvarjalnosti v galeriji Nova. Tudi

srednješolci so dobili svoje. Klub ljubiteljev glasbe jim je pripravil nekaj koncertov, poskrbeli smo za ples, natančneje, center za prosti čas, bi lahko spodbujal dejavnost društev in klubov, v katerih delajo mladi za mlade. Takih društev in klubov je v Kranju dovolj, da bi z njimi lahko obogatili kulturno in zabavno ponudbo, vendar njihova dejavnost ni dovolj znana, da bi mlado občinstvo drlo na njihove prireditve. Tudi bolj vsak zase delajo, čeprav bi združeni lahko prispevali bogato ponudbo.

Kako boste na teh izkušnjah gradili prihodnje prireditve za mlade v Kranju?

»Pripravili bomo nekakšen seminar in izdelali koncept prihodnjih prireditev. Mladinska organizacija, natančneje, center za prosti čas, bi lahko spodbujal dejavnost društev in klubov, v katerih delajo mladi za mlade. Takih društev in klubov je v Kranju dovolj, da bi z njimi lahko obogatili kulturno in zabavno ponudbo, vendar njihova dejavnost ni dovolj znana, da bi mlado občinstvo drlo na njihove prireditve. Tudi bolj vsak zase delajo, čeprav bi združeni lahko prispevali bogato ponudbo. Navadno očitamo prireditvam, za katere je zadolžena mladina puščobnost in nedomiselnost. To velja za šafeto mladosti, dan mladosti in podobno. Boste tudi tam prinesli nekaj svežine?

»Mladinska kulturna dejavnost se ne bi smela omejit le na praznične dni, zato smo se odločili, da bomo v prihodnje vsak mesec pripravili kako tovrstno dejavnost. Prva priložnost se nam ponuja prav ob sprejemu šafete mladosti, naslednja ob mesecu mladosti, ko bi lahko pripravili kar teden mladinske aktivnosti, od športa, kulture do rekreacije in zabave. Tako bi mlade lahko zvalili h gledališkim predstavam, ki jih v GLG pripravlja mladinska eksperimentalna skupina. S koncerti društva Modrina in Kluba ljubiteljev glasbe bi razgibali monotono glasbeno sceno. Tudi letni kino, ki bi ga

lahko družno pripravila kranjsko Kinopodjetje in Skupina kranjskih kinoamaterjev, ne bi bil odveč. Poleti bodo vse te prireditve lahko pod milim nebom, tako da bi bil obisk mlade publike lahko takorekoč neomejen. Ena od zamisli, ki bi jo radi izvedli še pred šafeto mladosti, je tudi občinsko tekmovanje v brekkanču, pri čemer bi najbrž pomagala Modrina. V Kranju je namreč kakih 15 tečajnikov, ki se urijo v tem priljubljenem plesu, in tem ne bi bilo težko pripraviti za mladino privlačni show.

In kako naprej?

»Radi bi, da bi se v Kranju neprestano nekaj dogajalo, da se mladina ne bi zaspala in neprizadeto potikala okoli. S temi prireditvami bomo dali možnost mladim ustvarjalcem, ki delajo na takimenovani 'alternativni sceni'. Razvoj te dejavnosti bo okrepil kasnejšo kulturno ponudbo za mlado občinstvo. Potem bomo lahko še širše načrtovali program letnih počitnic. Zlasti pa bi radi pod skupnim imenovalcem združili društva, klube, skupine, ki lahko nudijo zvrst kulture, ki je mladim blizu.«

D. Z. Žlebir

S knjižne police Lirika za pesniške sladokusce

Pri Mladinski knjigi že poldrugo desetletje izhaja zbirka pod naslovom **Lirika**. Doslej so v njej predstavili že blizu šestdeset avtorjev več kot dvajsetih jezikovnih področij. Ljubitelju poezije dosedanji izbor že zagotavlja razmeroma soliden pregled svetovne poetične bere, z nenehim dograjevanjem mu zbirka po svojih najboljših močeh skuša slediti.

Zadnja lanska tiskovna konferenca je postregla s tremi novimi naslovi iz zbirke. Najprej z izborom **Baudelairove** poezije, kjer gre v glavnem za ponatis že objavljene poezije izpred sedmih let v zbirki Kondor. Izbor je tokrat pripravila priznana poznavalka francoske književnosti dr. Marjeta Vasič. Izbor izvezni kot izvir mlajšim prevajalcem Baudelaira, saj je tega pesnika prevajalo lepo število prevajalskih strokovnjakov in je tako nastalo več prevodnih inačic. Ob Božu Vodušku so izbrane pesmi prevedli še Cene Vipotnik, Jože Udovič in nazadnje Andrej Capuder. Spremno besedo je prav tako prispevala Marjeta Vasič.

S prvim izborom prevajalec Marijan Tavčar predstavlja v zbirki tudi grškega nobelovca **Odiseasa Elitisa**, ki je to nagrado za svoje življenjsko delo prejel konec sedemdesetih let. Ob tem prevodu so spregovorili tudi o težavah, ki spremljajo prevajalce iz nekaterih tujih jezikov, kjer so potrebni izjemni prevajalski napori. Prevajalec je tudi avtor spremne besede, ob Gantarju in Sovretu pa gotovo eden najvarnejših mlajših zavzetežev, kar zadeva grško literaturo.

Prvič smo dobili prevod ruskega pesnika **Osipa E. Mandelštama** v izboru, ki ga je pripravil Tone Pavček. Za Liriko je obširnejši pregled njegove poezije pripravil, uredil in s spremno besedo opremil Drago Bajt. Tega predstavnik ruske poezije 20. stoletja je predstavil kot pesnika, ki nas utegne tembolj zanimati zato, ker je njegovo delo močno vezano na pesniško tradicijo zadnjega in prejšnjih stoletij.

Boris Bogataj

Naši zvesti naročniki in bralci!

Za vas pripravljamo ogled predstave v Cankarjevem domu!

Koncert Komornega pevskega zbora Loka Loški jubilent

Komorni pevski zbor Loka iz Škofje Loke slavi 10-letnico plodnega dela — Ob jubileju vabi na koncert renesančne glasbe, ki bo v sredo zvečer v Crngrobu — Dirigent Janez Jocif

Škofja Loka — Komorni pevski zbor Loka iz Škofje Loke letos slavi 10 let svojega delovanja. Osnovani so ga sicer že leta 1971 na pobudo mladih pevcev, ki jih je družila ljubezen do petja in želja po predstavitvi zborovske glasbene umetnosti škofjeloški publiki. Sprva je zbor štel 18 članov, učence solopevskega oddelka glasbene šole. Prvi nastopi pod vodstvom Janeza Forška so bili v Idriji, Kranju in Trzinu, pa tudi v Škofji Loki, ki se je tedaj pripravljala na praznovanje svoje tisočletnice. Že čez dve leti je imel zbor tudi prva radijska in televizijska snemanja, leta 1976 pa je skupaj z Loškimi odrom za televizijo posnel Torkarjev recital koncert.

V sezoni 1976/77 je vodstvo zbora, ki je štel 36 pevcev, prevzel Janez Močnik. Štiriletno delo pod njegovim vodstvom je bilo zelo ustvarjalno, z vrsto samostojnih koncertov in s številnimi nastopi po Sloveniji ter dvema izjemno uspelima gostovanjema na Madžarskem in v Italiji. Poleg številnih nastopov je zbor začel snemati tudi ploščo Pesem zati-

ranih, ki pa je žal še niso uspeli posneti. Številne pesmi iz svojega programa so posneli tudi za radio. Sodelovali so tudi na radijskem tekmovanju Amaterski zbori pred mikrofonom, kjer so v svoji skupini zasedli drugo mesto. Izvajalski opus je bil v tem času silno bogat, saj je obsegal renesančne, domače in tuje narodne, borbene in umetne pesmi, pa tudi skladbe, ki jih je pisal sam zborovodja. Ob nenadnem odhodu Janeza Močnika v začetku letošnje sezone je vodstvo zbora prevzel Janez Jocif. Z njim zbor pripravlja tudi jubiljni koncert.

Jutrišnji večer, koncert se bo začel ob 19.30 v Crngrobu, so jubilanti pripravili v renesančnem duhu. Kot piše zborovodja Janez Jocif v koncertnem listu, so pevci »začutili in vzljubili to čudovito, do danes še nepreženo vokalno glasbo, s čimer je dosežen tudi naš osnovni cilj«. Glasbeni večer bo poseben užitek za glasbene sladokusce, poznavalce renesančne glasbe, pa tudi za pevce loškega jubilanta, ki jim renesančna glasba pomeni svojstveno identiteto.

Tržiška kultura je blizu ljudem

Ali so v minulem srednjeročnem obdobju uspeli zadostiti kulturnim potrebam Tržičanov, se v poročilu, pripravljenem za februarско skupščino, sprašujejo pri občinski kulturni skupnosti — Še najbolj zadovoljni so z amatersko kulturno dejavnostjo, ki je v štirih letih dala največ

Tržič — Minulo srednjeročno obdobje so v Trzinu tudi po kulturni plati zelo smelo zastavili. Ugotavljajo celo, da preveč pogumno, saj jim vsega ni uspelo uresničiti. Vendar v poročilu, o katerem bo govora na februarški seji skupščine Kulturne skupnosti, pišejo o nekaterih vidnih premikih, zlasti kar zadeva množičnost prireditev. Tržiška kultura se je v minulih letih zelo približala ljudem, v tem pa je slednjič tudi namen in kulturno poslanstvo kulturnih institucij.

Najbolj so zadovoljni z razvojem amaterske kulturne dejavnosti, ki je z reorganizacijo Zveze kulturnih organizacij postala bolj povezana. Lepe rezultate beležijo v pevski in plesni dejavnosti. V občini v tem času ustanovili dve novi društvi, uredili so tudi financiranje.

Tržič s knjigami ni posebno bogat, imajo jih nekaj več kot 29 tisoč. V preteklih letih so knjižni sklad dopolnjevali s 1.400 knjigami letno, kar je pol manj od načrtovanega. Razumljivo, cene knjig so tako narasle, da z razpoložljivimi sredstvi ni moč kupiti toliko kot pred leti. Ta »primanjkljaj« pa zapolnjujejo drugače: z literarnimi večeri, urami pravljič in podobnim.

V gledališču so Tržičani okrepili domačo ustvarjalnost. Gledališka dejavnost je še najšibkejša, saj sloni le na okoliških kulturnih društvih in mladinski ustvarjalnosti, zato so se bolj opirali na gostovanje skupin od drugod ali organizirali ogled predstav v Ljubljani. Tem bolj so veseli neprestane rasti zborovskega petja, živahne folklorne in plesne dejavnosti, medtem ko glasbena dejavnost zaostaja.

Tudi kulturno dediščino tod uspešno varujejo, saj vsako leto izdajo nekaj številčk Tržiškega zbornika, na

zgodovino pa opominjajo tudi muzejske zbirke. Ko bo ustanovljen tudi gorenjski muzej revolucije, bo ta dejavnost še močnejša.

Število razstav v likovnih galerijah se je povečalo, razveseljivo večji je obisk, zbirka pa zdaj obsega 66 del. V Trzinu imajo zdaj tudi društvo likovnikov, ki je že pripravilo slikarsko kolonijo in vrsto drugih prireditev.

Nič kaj niso zadovoljni s kinematografijo. Ni filmske vzgoje, tudi filmskega gledališča ne. Čeprav ga je kranjsko Kinopodjetje ponujalo. Dejavnost filmskega kluba nazadnje zaradi finančnih težav. Nekoliko aktivnejši so fotoamaterji.

Dokajšen del kulturnega obveščanja in osveščanja gre prek domačega radia, zadnja leta vse več z besedo, čeprav tudi glasbe ne manjka.

Tržičani so ohranili tudi kulturne stike z zamejstvom, s katerim jih vežejo že tradicionalni odnosi. Navezali so stike s slovenskim Plajberkom v Avstriji in z Italijo, zakoreninjeni so stiki s pobratenimi občinami. Žal denarja za to dejavnost vse bolj zmanjkuje, zato se bojijo osiromašenja zvez.

V Trzinu ugotavljajo, da šepa tudi kadrovska politika v kulturi, zlasti njena izobraževalna plat, saj je vse manj zanimanja zlasti za usposabljanje animatorjev kulture.

Nekaj denarja so v Trzinu namenili tudi za obnovo njegovih kulturnih prostorov. Tako je največ denarja terjalo urejanje odra in zadržanja Cankarjevega doma, urejali so zunanost Tržiškega muzeja, obnova Kurnikov hiše in popravilo Primoškove kašče in Germovke pa sta ostala na pol poti. Tri dve nalogi Tržičane še čakata, prav tako tudi olepšanje okolice muzeja in nova opremitve Cankarjevega odra.

Slovenska pesem v glasbi in besedi

Pri izdaji »Slovenske pesmi v glasbi in besedi« Dušice Kunaver v zalozbi Državne založbe Slovenije gre za visoko raven kulturne sporičnosti odraslim, pa tudi za nevsljivo pomoč šolam in šoloobveznim otrokom pri poglobljanju zanimanja in veselja do domače narodne pesmi. To vodilo je avtorico pri njenem zbiranju in urejanju gradiva podžigalo k celoviti predstavi slovenske narodne pesmi v besedi in glasbi.

Pri zbiranju je avtorica upoštevala tudi priljubljenost in izvornost posameznih pesmi, njenega besedila in melodije, kar pri zboru glede količine gradiva, ki je bilo na voljo, ni predstavljalo ravno težke naloge. A izbrati iz bogate narodne zakladnice tisto, kar bi lahko seglo najgloblje in »ostalo najbolj neizbrisno«, vendarle ni bila lahka naloga. Avtorica je kljub vsemu uspela pripraviti prepriljiv izbor najvrednejšega in ga razdelila v več ciklov. Tako v knjigi najdemo poglavja o domoljubnih, borbениh, ljubezenskih in žalostnih

pesmih, povsod z notnim zapisom melodije, kar se v izdaji izkazuje še kot posebej pomembna vsebinska dopolnitev dela. Notni zapisi so preslikani iz pesmaric več slovenskih avtorjev in zbiralcev slovenskega pesniškega folklornega blaga, domiselne ilustracije pa je prispeval Vili Vrhovec.

Ob predstavitvi pričujoče knjige so se izkazali tudi učenci osnovne šole Hinka Smrekarja v Ljubljani, ki so za to priložnost pripravili pravcati gala kulturni program, obogaten z adekvatno predstavitvijo posameznih enot iz knjige.

Boris Bogataj

KULTURNI KOLEDAR

Kranj — V lutkovnem gledališču v gradu Kiselštajn bo v četrtek, 31. januarja ob 15.30 in ob 16.30 gostovala lutkovna skupina Fru-fru iz Ljubljane z lutkovno igrico Račka.

Seminar za vodje tamburaških skupin

Združenje tamburaških skupin Slovenije pri republiški Zvezi kulturnih organizacij tudi letos vabi na seminar za vodje tamburaških skupin. Ta bo od 15. do 17. februarja v Ptuj. Tudi tokrat program seminarja obeta zlasti praktično delo in predavanja o tehniki instrumentalne igre. Slušatelji bodo sestavili tamburaški orkester, v katerem bo vsak sodeloval s svojim instrumentom: bisernico, bračem ali bugarijo. Poslušali bodo predavanja o vodenju tamburaškega orkestra, glasbeni teoriji in dirigiranju.

Program seminarja so nekoliko tematsko omejili: obravnavali bo zlasti problematiko izvajanja folklorne glasbe. Seminar bo vodil prof. Sava Vukosavljev iz Novega Sada.

Hkrati s seminarjem za vodje se ponuja tudi priložnost za člane tamburaških skupin. Seminar zanje bo organiziran le, če se na prijavo zagodnostno število slušateljev, obravnaval pa bo osnovne zakonitosti instrumentalne igre.

Organizatorji seminarja bodo skušali delovno srečanje popestriti tudi s prodajno razstavo tamburaške literature.

Gledališče, lutke, glasba Lutke niso muha enodnevnica

Na četrtkovi dve lutkovni predstavi za starega jurja v dvoranico gradu Kiselštajn pride letno 14 tisoč malih obiskovalcev. Zanimanje mladega občinstva že presega možnosti društva GLG, ki so poleg maloštevilnosti še brezdomci. Dramilo lanskemu lutkovnemu mrtvilu.

Kranj — Do pred štirih let je mlado za lutke zagreto kranjsko občinstvo le redkokdaj prišlo na svoj račun. Zato je bila zamisel društva GLG (Gledališče, lutke, glasba), katerega gonilno programsko jedro je še danes lutkar Cveto Sever z nekaj za delo z otroki navdušenimi sodelavci, za Kranj dobrodošla. Peščica kulturnih delavcev in strokovnjakov pri Zvezi kulturnih organizacij je navdušence podprla in že prvo sezono dobila dokaz, da je svojo moralno in materialno podporo usmerila na pravo mesto.

14 tisoč malih obiskovalcev dvoranice v gradu Kiselštajn v prvem letu je dalo misliti, da je Kranju otroško lutkovno gledališče nujno potrebno. Zlasti občutno pa je bilo to v lanski sezoni. Zaradi neurejenega prostora za občinstvo, kamor je vdiral voda in ker se je okolica lutkovnega zbirališča prelevila v gradbišče, je domala za vse leto zamrla lutkovna dejavnost društva GLG.

»Otroci, ki jim redke letne predstave Prešernovega gledališča niso mogle potešiti lakote po prejšnjih četrtkovih srečanjih z lutkami, niso smeli ostati prikrajšani,« meni **Tone Volčič**, eden od pobudnikov lutkovne dejavnosti in ustanovitelj društva GLG. »Zato smo se jim z letošnjo sezono nekoliko oddolžili. V tem malem 'butik' gledališču v gradu Kiselštajn jim nudimo dve predstavi tedensko in če bo zanimanje tolikšno kot zdaj, bomo morali vrata dvoranice odpreti še večkrat na teden. Tu se zvrstijo predstave številnih amaterskih skupin, uveljavljenih in še ne uveljavljenih, ki jim GLG nudi možnost pokazati ustvarjalnost in zabavati ter poučevati otroško občinstvo. Gostovat prihajajo tudi znana lutkovna gledališča iz Ljubljane, sodelujemo tudi z zamejstvom. Le z enim nismo uspeli, z lastno predstavo, čeprav jo naši mecenari pričakujejo od nas. Morda nam kdo očita, da se ukvarjamo le s posredništvom, z organizacijo predstav. Toda tudi to je namenjeno otrokom.«

Po imenu sodeč GLG odpira vrata gledališču, lutkam, glasbi... K sodelovanju so vabili glasbenike, tudi kranjski Klub ljubiteljev glasbe, pa literate, gledališnike in še koga. Med gledališniki se je minulo sezono uveljavila eksperimentalna gledališka skupina »Čez cestno«, ki je v sezoni lutkovnega mrtvila reševala čast GLG. Ta je z Plešasto pevko lani in z Apokalipso leto nastopila povsem drugače kot je vajeno kranjsko gledališko občinstvo. V kranjski srenji je uveljavilo nekakšno alternativno sceno.

Toda temeljna dejavnost GLG so bile doslej lutke. Da bi lutkam pripravili slavnjšo prihodnost, eden od članov GLG, Saša Kump, med mladim rododm oživljal lutke. Sicer pa bi pri GLG radi ambicioznejše načrtovali. Zamisli kar prehitvejavo druga drugo, toda za njihovo uresničitev predvsem ni prostora.

»Brezdomci smo, ki v gradu Kiselštajn predvsem gostujemo,« pravi Tone Volčič. »Čeprav časi niso naklonjeni velikim načrtom in če varčujemo, najlaže priškrtnemo pri kulturi, je Kranju potrebno pravo lutkovno gledališče in ne nekakšna improvizacija. Otrok, ki bi radi k četrtkovim predstavam, je vse več, in vsem ne moremo zadostiti v dvoranici, ki sprejme 70 obiskovalcev. Menim, da bi se kazalo v prihodnje povezati s Prešernovim gledališčem, tako da bi ohranili našo samosvojest. Z njihovo strokovnostjo, rekviziti, prostorski možnosti bi laže delali.«

Začeti takorekoč iz nič, v krogu osmih navdušencev, z denarjem, ki so ga sprva služili z lutkovnimi gostovanji Cveta Severja, in se uveljaviti do današnjih razsežnosti, ni majhna stvar. Tega se zavedajo tudi pri kranjski Zvezi kulturnih organizacij, ki je društvu GLG poverila letošnje srečanje kranjskih lutkovnih skupin ob slovenskem kulturnem prazniku.

D. Z. Žlebir

Krajevna skupnost Križ

Položili smo vsaj asfalt

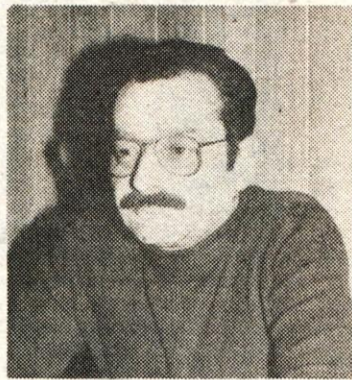
Anton Ogorevc, predsednik sveta krajevne skupnosti: »Še vedno nas čaka ureditev kanalizacije — Ljudje so premalo seznanjeni o melioracijskih in komasacijskih načrtih — Večjih akcij se lotevamo skupaj s sosednjima krajevnima skupnostima.«

KRIŽ — Krajevna skupnost Križ z okrog 400 prebivalci in 110 gospodinjstvi je v kamniški občini ena najmanjših in tudi najmlajših. Njeni sosedji sta krajevna skupnost Moste in Komenda. Tako kot imajo nekatere skupne organizacije, skupaj rešujejo tudi večje probleme in se lotevajo pomembnejših akcij. Sedem obrtnikov je v tej krajevni skupnosti z enim samim naseljem. Od delovnih organizacij ima tu svoj manjši obrat Perutnina Zalag. Trgovino imajo krajani v Mostah, pošto v Komendi, šolo v Komendi in Mostah... Imajo pa tudi dobro poznano gostilno Pri Čabru.

»V minulih treh letih je v naši krajevni skupnosti skupaj s sosednjima potekala velika telefonska akcija,« pripoveduje predsednik sveta krajevne skupnosti Anton Ogorevc.

»Danes ima kar 60 gospodinjstev v krajevni skupnosti telefon. Druga večja, »domača« akcija je bilo asfaltiranje ulic v naselju. Položili smo okrog 400 kvadratnih metrov asfalta. To je bila sicer pomembna pridobitev, vendar je pomenila rešitev v sili. Poleg občinskega samoprispevka smo namreč v krajevni skupnosti imeli še poseben samoprispevek za ureditev kanalizacije. Vendar pa dlje od izvedbenih načrtov nismo prišli. Ni nam namreč uspelo, da bi kanalizacijo z zbranim denarjem gradili postopoma. Zaradi inflacije je bilo denarja vsak dan manj. Tako smo se silom prilike morali odločiti za asfalt. Žal pa imamo tako v krajevni skupnosti še vedno smrad.«

Ureditev kanalizacije tako ostaja v krajevni skupnosti še vedno ena prvih nalog. Vendar pa je sami prav

Anton Ogorevc, predsednik sveta krajevne skupnosti

gotovo ne bomo zmogli. Krajevna skupnost na leto namreč dobi 50 starih milijonov dinarjev za celoletno dejavnost. Krajani pa se bodo zdaj težko odločili za ponovno zbiranje denarja, če ne bodo na občini prvi pokazali zgled.

»Zelo dobro sodelujemo s sosednjima krajevnima skupnostima Moste in Komenda. Razmišljamo celo o nekakšnem skupnem samoupravnem organu. Vrsta problemov in nalog nas namreč povezuje in po svoje nekako združuje.«

Prav zdaj smo sredi velikih melioracijskih del na tem območju. Ko bodo končana, naj bi se začela na celotnem urejenem kompleksu še komasacija. Prepričan sem, da gre za veliko in pomembno pridobitev. Ne strinjam pa se najbolj s potekom celotne akcije. Ljudje so bili že od vsega začetka o teh načrtih premalo seznanjeni. Melioracijska dela so se precej zavlekla. Kmalu bo spomlad in marsikdo še vedno ne ve, kaj in kje bo lahko sejal in sadil. To povzroča med ljudmi nezadovoljstvo. Še vedno je čas, da se odgovorni temeljito pogovorijo s krajani.

»Kakšne načrte pa imate v prihodnje?«

»Čeprav smo majhna krajevna skupnost, imamo dosti komunalnih in drugih problemov. V bližini gasilskega doma, v katerem so mimogrede tudi prostori za delo sveta in drugih organov, organizacij in društev, bi radi uredili športno igrišče. Lastnik tako rekoč neuporabnega zemljišča je Emona, ki smo jo že pred letom dni zaprosili, da bi ga nam odstopili 800 do 1000 kvadratnih metrov. Žal nam do danes še odgovorili niso!«

Vsa dejavnost v krajevni skupnosti poteka v prostorih gasilskega doma. Ob njem bi radi uredili športno igrišče.

Trenutno razpravljamo o odvozu smeti iz naše krajevne skupnosti. Prišlo je, po moje, do čisto nepotrebne zapleta in upam, da ga bomo rešili. Letos nameravamo urediti tudi avtobusno postajališče. Sicer pa nas čaka več skupnih akcij s sosednjima krajevnima skupnostima. Treba se bo pogovoriti in odločiti o lokaciji ter gradnji mrliških vežic. Skupaj se tudi že dlje časa zavzemamo za ureditev šolskih prostorov. Pri šoli v Komendi bi bilo treba zgraditi dodatne prostore za pouk, v Mostah pa urediti telovadnico.

S tem v zvezi pa se v naši krajevni skupnosti zavzemamo še za varno pot otrok v šolo. Sedanja regionalna cesta od Most proti Kamniku, po kateri vsak dan hodijo otroci v šolo, ni varna. Še bankine niso najbolj urejene, kaj šele, da bi bilo poskrbljeno za pešce. Zato se zavzemamo, da bi na levi strani cestišča od Križa proti Mostam sami zgradili pešpot. Skrbi pa nas, kako se bomo uspeli pogovo-

riti z Emono. Doslej so bili na naše želje več ali manj gluhi. Prepričan pa sem, da bi bili krajani pripravljene tudi prispevati del denarja za odškodnino.«

Anton Ogorevc je med nedavnim obiskom zelo pohvalil delo gasilskega društva, kjer še posebej skrbijo za dejavnost na področju SLO. Ekipa CZ iz njihove krajevne skupnosti je bila na lanskem občinskem tekmovanju v gašenju požarov najboljša. Zavzeto so se lotili dela tudi v organizaciji rdečega križa, ki so jo ustanovili lani. Svet krajevne skupnosti in delegacija za zbor krajevnih skupnosti dobro delujeta. Poživiti pa bi bilo treba delo v socialistični zvezi in predvsem v mladinski organizaciji. Čeprav je majhna, je v krajevni skupnosti namreč toliko dela in nalog, da jim še tako delaven svet krajevne skupnosti brez vsestranske aktivnosti organov, organizacij in društev ne more biti kos.

A. Žalar

Letos nameravajo urediti avtobusno postajališče.

VAŠA PISMA

HIŠA JELOVICA

Na vaš prispevek v časopisu Glas z dne 14. 12. 1984 pod rubriko Vaša pisma vam zaradi pravilne obveščeni oziroma predstaviti načina gradnje stanovanjske hiše za kupca Igorja Dekleva, Celovška 158 v naselju Selo pri Dobrovi, posredujemo naslednji odgovor:

1. Kupec tov. Igor Dekleva je sklenil z našim TOZD pogodbo za dobavo in montažo stanovanjske hiše tipa S 2-20, 4. 9. 1984.

2. S podpisano pogodbo se je kupec obvezal, da bo za čas montaže stanovanjske hiše, ki je bila prodana z montažo z inštruktažom (inštruktor Jelovica dela z delavci kupca) zagotovil tesarja, mizarja ter dva nekvalificirana delavca.

3. Jelovica je prevzela s pogodbo obveznost, da bo montažo opravila septembra 1984, montaža take hiše pa traja skupaj sedem dni.

4. Z montažo je Jelovica začela 24. 9. 1984 ter opravljala od 24. 9. 1984 do 5. 10. 1984, kar znaša skupaj 11 dni, torej 4 dni več, kot je obveznost po pogodbi.

5. Iz gradbenega dnevnika, ki ga je podpisal tudi kupec, je razvidno, da je v času montaže dva dni prišlo do zastoja zaradi dežja, en dan pa zaradi pomanjkanja materiala. Tako se je učinkovito delo osem dni brez druge obloge mavca, ki jo nismo izvedli, ker je kupec menil, da so stene vlažne. Za to delo bi potrebovali še en dan.

Kupec je zagotovil delavce po pogodbi samo štiri dni, zato se je montaža zavlekla in tudi prisotnost našega inštruktorja za dva dni.

Iz tega je razvidno, da smo zaradi neizpolnjevanja pogodbenih obveznosti kupca imeli dodatne stroške, ki pa kupca niso bremenili.

6. Za nedokončano delo kupec nikoli ni imel časa in ni mogel med tednom zagotoviti delavcev za pomoč, zato smo mu ponudili inštruktorja ter orodje dne 23. 11. 1984, da bi kupec s svojimi delavci dokončal dela v prosti soboti. S tem pa se kupec ni strinjal, ker je menil, da mora biti inštruktor prisoten tudi v soboto.

7. Kupec Igor Dekleva, ki je posredoval svoje ugotovitve vašemu časopisu 24. 11. 1984, se je z Jelovico ponovno dogovoril 5. 12. 1984, da bo Jelovica (v svo-

jem strošku) dala kupcu na razpolago inštruktorja 21. 12. 1984 ter 22. 12. 1984; o tem smo ga tudi telegramsno obvestili.

8. V teh dneh je bil inštruktor spet v stanovanjski hiši kupca, kupec pa dne 21. 12. 1984 ni preskrbel nobenega delavca, 22. 12. 1984 pa dva delavca.

9. Iz navedenega je razvidno, da je montaža pri kupcu Dekleva solidno potekala, zastoji pa so v glavnem nastali zaradi neizpolnjevanja pogodbenih obveznosti kupca.

10. Ugotavljamo, da je članek v vašem časopisu skrajno neobjektiven in zelo enostranski. Posebno nas moti stavek: »Kljub večletnim obljubam hiša še vedno ni dokončana«, kar je daleč od resnice.

Tudi s kupčevo ugotovitvijo, da se je gradnja podražila za težke milijone, se ne moremo strinjati, saj do sedaj ni imel nobenih stroškov na račun nedokončanih del. Ta dela ga tudi v ničemer niso ovirala pri nadaljevanju ostalih del.

Menimo, da ste z vašo objavo kupčevega dopisa napravili škodo imenu naše DO oz. TOZD, saj bi bila vaša dolžnost, da dejansko stanje ugotovite pred objavo.

Pričakujemo od vas, da boste neobjektivno predstavitev na ustrezen način popravili.

KAKO JE Z VREČKAMI?

V časopisu sem pred časom prebrala, da trgovci ne smejo zaračunavati polivinilastih vrečk pri prodaji kislega zelja in repe. To ni jasno ne meni ne trgovcem in morda še kateremu potrošniku, saj morajo trgovci vrečke plačati. Če kdo kupi zelje ali repo v kozarcu ali v pakirani polivinil vrečki, je embalaža vračunana, potrošnik jo mora plačati. Potrošniki moramo torej največkrat prinesiti embalažo s seboj, to pa ni prijetno. Včasih pozabim vrečko doma, prodajalka pa mi je noče prodati.

Saša Pretnar
Podbrezje

PRIJETNO POVABILO

Sosed ima šest let starega sina. Zelo rad se sanki. Pred dnevi je prišel k sosedi, ki je stara 78 let, in jo povabil, naj se gre z njim sankat. Zenica je bila tako presežena, da bi se mu rada za povabilo zahvalila preko časopisa.

Saša Pretnar
Podbrezje

Kolikor študentov, toliko učnih navad

Študijski sobi v Osrednji knjižnici v Kranju sta v času pouka in predavanj na šolah skoraj popolnoma zasedeni. Tišina, ki jo prekinja le šelestenje papirja, je znak, da se študentje zavzeto pripravljajo za izpite.

Kranj — Kolikor študentov, toliko učnih navad, pravijo. Vsakdo, ki je le malo gulil študentske klopi, je verjetno slišal za »stare bajte«, ki se učijo za izpite le zadnjo noč — ob številnih kavah seveda. Večina dijakov in študentov se uči sproti; ti so praviloma uspešnejši od onih, ki se v goro zapiskov in knjig poglabljajo šele nekaj dni pred izpiti. Poznan je primer študenta, ki se je učil po »vojaškem redu«: izdelal je urnik in vanj do minute natančno zapisal, kdaj se bo učil, kdaj bral časopise, kdaj počival — in podobno. Zanimivo — zapisanega se je tudi držal. Med študenti so precejšnje razlike tudi v tem, kje študirajo. Nekateri se učijo doma — v svoji sobi, v dnevi ali kar v kuhinji, spet drugi daleč proč od doma — v knjižnici ali kje drugod.

Minuli konec tedna smo zmotili vsakdanji utrip v študijskih sobah Osrednje knjižnice na Tavčarjevi 41 v Kranju. Čeprav imajo študentje januarja počitnice, sta bili sobi s 35 sedeži skoraj popolnoma zasedeni.

V prvi, kjer imajo mesto tudi knjižničarke, je nekaj več hrupa. Ljudje sprašujejo po knjigah, si jih sposojajo ali vračajo. Knjižničarke hitijo v skladišče, prinašajo in odnašajo knjige, pomagajo pri iskanju literature in podobno. V drugi sobi je popolna tišina, ki jo prekinjajo le šelestenje študijskega gradiva in prasketanje nalivk po papirju, klepet s sosedom za študijskim »pultom«, povabilo na kavo, vprašanje — greš prebrat časopise...

Med številnimi študenti, ki so se minuli petek sklanjali k zapiskom in knjigam (in sem ter tja pogledovali skozi okno na stari del mesta) je bila tudi Alenka Jenko iz Srednjih Bitenj, sicer učiteljica razrednega pouka na osnovni šoli v Žabnici, ki pa ob delu študira še glasbeno smer na pedagoški akademiji. »V knjižnici je vedno delovno razpoloženje,« pravi. »Ko vstopiš v sobo in vidiš ostale, ka-

V krajevni skupnosti Križ je tudi dobro poznana gostilna Pri Čabru

ko zavzeto študirajo, ti niti na misel ne pride, da se ne bi še sam »zabral« v izpitno gradivo. Če sem doma, hitro najdem izgovor, da se mi ni treba učiti: namesto knjige vzmem v roke časopis, poslušam radio, gledam televizijo ali se pogovarjam z domačimi. V knjižnici imam na voljo tudi vso potrebno literaturo in kar je tudi treba omeniti — pomoč prijaznih knjižničark.«

»Ko sem v študijski sobi, me je stram, da bi šel vsake pol ure ven, na odmor,« pravi Peter Lončarevič iz Kranja, sicer študent Višje ekonomske in komercialne šole v Mariboru.

»Med tednom sem v Mariboru,« pravi, »medtem ko se ob koncu tedna vrnem v Kranj in tu študiram v knjižnici. Doma imamo malo prostora. Dnevna soba je ogrevana, a je običajno zasedena; prostor, kjer bi se sicer lahko učil, pa je brez peči. V knjižnici imam mir in dobre možnosti za študij. Ne moti me ne telefon kot doma, ne radio niti obiski sorodnikov in znancev.«

Neva Tršinar iz Kranja, ki koncu je študij farmacije, je med šolanjem postala mamica. Z zdaj se pred svojimi malim razgrajčem za nekaj ur dneвно umakne v tišino študijske knjižnice, kjer v miru študira in kjer bo — kot pravi — napisala tudi diplomsko nalogo. »Študirala sem tudi v ljubljanskih knjižnicah. Tam so prostori veliki, študentje se nenehno mejnajo in zaradi tega je tudi večji hrup,« pravi Neva. »V kranjski knjižnici srečujem pretežno ene in iste obraze. Tisti, ki redno prihajajo semkaj, tudi dokončajo študij.«

V zadnjih štirih letih je število obiskovalcev v študijskih sobah kranjske osrednje knjižnice upadlo z 9950 na 8638. Za to sta dva razloga. Na vsaki šoli za organizacijo dela so v zadnjih letih omogočili svojim študentom učenje v domači knjižnici. Osrednji knjižnici se je povečala izposoja na dom in tudi zato je upadlo učenje v študijskih sobah.

C. Zaplotnik

S SODIŠČA

Spet v zapor

Sodišče je izreklo ponovno zaporne kazni dvema zelo mladima, ki sta odpirala tuje avtomobile

Kranj — Na eno leto in dva mesece enotne zaporne kazni je bil pred senatom temeljnega sodišča v Kranju obsojen Matjaž Nadižar iz Kranja, star 20 let. Skupaj s Slavkom J., Mladenom Č. in Darkom O. iz Kranja je bil obsojen zaradi velike tatvine, odvzema motornega vozila in posekovanja tuje imovine.

Nadižar ni zaposlen. Lani februarja je skupaj s Slavkom J. vlomil na parkirnem prostoru v bližini kina Center v osebni avtomobil. Sprva je poskušal Slavko J., a je le odlomil kljuko na vratih avtomobila, nato pa je Nadižar potisnil trikotno okence ter tako od znotraj odprl avtomobil, v katerem sta že poprej opazila žensko torbico. Našla sta denarnico z 2000 din, kasneje pa se je Slavko J. še enkrat vrnil in vzel iz avtomobila še zavojček cigaret.

Nadižar je julija lani na istem parkirnem prostoru vlomil v osebni avtomobil, ki jo je našel v avtomobilu, ga je zalotil lastnik avtomobila. Že naslednji dan popoldne je na parkirnem prostoru v Stritarjevi ulici vlomil v zastavo 750 in avtomobil odpeljal proti Bledu, toda med vožnjo je avtomobil »zakuhal«, tako da ga je pustil ob cesti.

Nadižar je bil skupaj z Darkom O. in Mladenom Č. marca lani, ko so se fantje v jutranjih urah peš vračali iz Britofa proti Kranju. Med potjo so začeli razbijati prometne znake. Tako so poškodovali znak za omejitve hitrosti in zoženje ceste, tri dopolnil-

ne table ter razbili prometno ogledalo. S tem so Cestno podjetje Kranj in občane krajevne skupnosti Primsko-vo, ki so zbrali denar za prometno zrcalo, oškodovali za skupaj 30.000 din. Mladen Č. je aprila lani na Stritarjevi ulici zgrabil anteno na osebni avtomobilu, last A. Z., in jo namenoma zlomil. Slavko J. pa je sam februarja lani odprl odklenjen avtomobil na parkirnem prostoru pred restavracijo Park, vzel moški dežnik, vreden okoli 1000 din, in ga v restavraciji prodal za 200 din.

Obtoženi so pred sodiščem dejanja priznali, izgovarjali pa so se, da so bili pijani. Vendar je sodišče ocenilo, da njihova vinjenost ni bila tolikšna, da se ne bi zavedali posledic svojega ravnanja. Nadižarja je obsodilo na leto in dva mesece zaporne kazni, Slavka J. pa na 7 mesecev zapora, obenem pa preklcalo pogojno obsodbo iz leta 1982 ter mu izreklo enotno kazen 1 leto in dva mesece zapora. Oba, Nadižar in Slavko J., sta bila že poprej obsojena na zaporne kazni, toda očitno nanju nivo vplivale. Med olajšilnimi okolnostmi je sodišče upoštevalo, da sta oba še mlada in da sta dejanja priznala, pa tudi to, da vrednost odvzetih stvari ni bila velika. Razen tega je upoštevalo tudi težke razmere, v katerih sta oba odrasčala. Mladen Č. je sodišče obsodilo na plačilo denarne kazni v višini 20.000 din, medtem ko je Darko O. dobil 3-mesečno pogojno kazen. Vsi morajo tudi oškodovanec povrniti škodo. L. M.

NESREČE

AVTOBUS SE JE PREVRNIL

Studeno — Neprimerna hitrost je botrovala prometni nezgodi, ki se je v četrtek, 24. januarja, pripetila v Studenem. Voznik avtobusa, 29-letni Erik Pavkovič iz Železnikov je peljal iz Železnikov proti Škofji Loki. V levem ostrem ovinku vrh klanca v Studenem ga je zaradi hitrosti zaneslo na zasneženi cesti in avtobus se je prevrnil na bok. V nezgodi ni bil nihče ranjen, gmotna škoda pa znaša 400 tisoč dinarjev.

D. Ž.

Nesrečen padec smučarke

Podkoren — 8-letna Žanet Smilović iz Labina je s sovrstniki v šoli v naravi na Podkorenu smučala na poligonu. V soboto, 26. januarja, je pri smučanju padla, v leto stegno pa se ji je zarila smučarska palica in ji zadala globoko rano. Potem ko so ponosrečeni smučarki nudili prvo pomoč, so jo odpeljali v kranjskogorski zdravstveni dom, od tam pa v jeseniško bolnišnico.

Našli utopljenca

Kranj — V potoku Rupensčica so v četrtek, 24. januarja, našli truplo neznanega moškega, starega kakih 60 let. Čez dva dni so utopljenca identificirali kot 79-letnega Cirila Bučana iz Kranja, ki so ga tega dne pogrešili.

Nekriti čeki

Lani so na Gorenjskem ugotovili 11 večjih kršitev zakona o čekih — Nekaterim čekovna knjižica pomeni način, kako najlaže priti v negativni saldo pri banki

Kranj — Izdajanje nekritih čekov sicer ni redkost, saj od časa do časa nekatere zamika, da bi s podpisom na bančnem čeku dvignili več denarja, kot ga imajo. Nekateri pri tem resnično pretiravajo. Tako kot na primer I. S. z Jesenic, ki je s čeki brez kritja hotel poravnati svoje dolgove pri znancih, tako da je napravil 63.431 din dolga pri banki — seveda brez poprejšnje odobritve.

Tekoči račun je I. S. odprl konec septembra lani in obenem pooblastil svojo delovno organizacijo, da mu na ta račun pošilja tudi osebni dohodek. Ko je 15. oktobra lani dvignil skoraj ves osebni dohodek, 22.000 din, je bilo to premalo za poravnavo vseh njegovih obveznosti. Zato je že naslednji dan dvignil v banki 25.500 din, kar so mu tudi izplačali, saj bančna uslužbenka ni preverila salda na tekočem računu. Ker mu je dvig uspel, je čez dva dni napisal nov ček brez kritja za 32.000 din. Tudi tokrat niso preverjali njegovega salda. Čez teden dni je napisal še tretji ček in dvignil 6000 din. V banki so opazi-

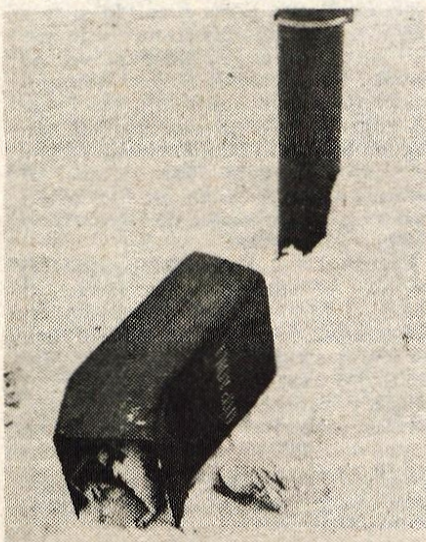
Predavanje o prometu

KRANJ — Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Skupščine občine Kranj prireja v nedeljo, 3. februarja, ob 10. uri dopoldne v dvorani kina Center v Kranju centralno predavanje za voznike motornih vozil. Predavanje zajema tri teme:

— o psihofizičnih lastnostih voznika in vplivu psihofizičnih stanj na vožnjo bo predaval dipl. psiholog Marko Miš s Centra za vzgojo in publicistiko pri Zavodu za varstvo pri delu SRS

— o spremembah predpisov s področja prometa bo govoril Jože Solar, predavatelj s kadetske šole v Tacnu

— novosti pri zavarovanju vozil pa bo razložil Franc Lotrič iz Zavarovalnice Triglav

Iz nočne kronike — Takale slika se včasih pokaže na kranjskih ulicah, kadar ponočnjaki že ne vedo kako veseljačiti. — Foto: F. Perdan

GORENJSKA NOČNA KRONIKA

ZDRAHE ZARADI TELEFONA

V jeseniškem hotelu Pošta se je vnel prepir zaradi telefona. Trem prišelkom niso dovolili telefonirati iz recepcije, eden od gostov pa se jim je posmihal. Zaradi tega jo je dobil po nosu in zobeh (dva je izpljunil). Miličniki so ugotovili, da je bila vsa četverica krepko opita.

VRGEL JO JE IZ AVTA

V Škofji Loki je neka opazovalka videla, kako je pripeljal avto, ustavil, in iz njega je priletela ženska ter obležala na cesti. Še pred prihodom miličniške patrulje je odnesla pete. Menda jo je iz avtomobila vrgel njen fant, ker se je preveč napila.

KDOR SE ZADNIJ SMEJE ...

Po razvezi je stanovanje pripadlo ženi, toda ko se je zadnjič z otrokom vrnila domov v Trzič, so bila vrata zapahnjena, ključ pa ni šel v ključavnico. Iz stanovanja se ji je rogal bivši mož. A se ni dolgo smejal. Le do prihoda miličnikov, nato pa je moral izročiti ključ in se poklapani vrtni, od koder je prišel.

NOGE GA NISO DRŽALE

Do gasilnega doma na Primskovem je še prišel, nato pa je obenem legel v sneg. Premraženemu in omamljenemu od malignanov sta pomagala na noge miličnika ter mu pokazala pot domov.

KAJ JE NOSILO JESENIČANE

Tista noč je bila od sile. Najprej so morali moške v modrem v jeseniški samski dom, kjer sta si dva rojaka ob temperamentni melodiji dajala duška z razbijanjem kozarcev. Nato se je nad porcelanom in steklenino znesel močno okajen gost v Majolki. Tisto noč sta se stepla zakonca. Noč je zaokrožil star znanec, ki so ga videli razgrajati že v Korotanu. Nasproti Železarne je razbijal stekla. Do jutranjega »šihata« so ga morali pripraviti.

SPOPAD OČETOV ZARADI OTROK

Otroci so se sprli, nadaljevala pa sta očeta. Nekaj časa sta se obdelovala s psovkami, nato sta posegla po drugih sredstvih. Ker je tekla kri, so se vmešali miličniki.

DVOJNO PUŠČANJE KRVI

V tržiški restavraciji Pošta se je zadnjič vnel spopad. M. D. je med rvanjem zabodel znanca v trebuh. Krvavečega so odpeljali v bolnišnico. Storičcu so takisto puščali kri — da bi dognali, koliko alkohola se mu pretaka po žilah.

ENERGIČNI VASOVALEC

Tržičanka sicer nima nič proti energičnim moškim, toda nekakšna merila morajo veljati. Ni ji bilo všeč, ko je ondan neki Savo tako ognjevitno trkal na okno, da ga je razbil. Potem se je prestrašil, da bo moral poravnati škodo, pa jo je ucvril.

TOKRAT SO JI PRIZANESLI

Ko ne bi imela Kranjčanka doma dveh majhnih otrok, bi morala zadnjič prenočiti na milici, tako pa so ji prizanesli. Bila je precej pijana in je tudi grdo žalila službujočega miličnika. Toda če jo zalotijo prihodnjič ...

L. M.

Carinski prekrški

Od ščipalk za nohte do konja

Vsak petek pripelje na naše mejne prehode 50 in več avtobusov naših zdomcev — V tako hudi gneči zaplenijo cariniki na tone raznih predmetov, kajti običajno se za številne predmete v natrpanih avtobusih ne javijo lastniki

Jesenice — Najbrž nihče tako hitro ne začuti sprememb na našem domačem tržišču kot tihotapci. Če si odmislimo nepopoljšljive tihotapece, člani dobro organiziranih mrež, ki se ne bodo spuščali v prikrievanja malenkosti na meji, nam ostanejo mali »švercarji«, ki vedno znova polnijo carinska skladišča. Med zaplenjenimi predmeti so navidezne drobnarije, čeprav v večjih količinah, a vsak dobro ve, da se tudi z drobnarijami da doma hudimano dobro služiti. Še posebej, ker je naše tržišče »lačno« predvsem tistega blaga, ki simbolizira zahodni standard. Pri tem ni pomembno, če nam v vsakdanjem življenju kaj prida koristi ali ne.

Minula leta je carinska skladišča polnila kava, na tone kave, saj je doma ni bilo ali pa je bila predraga. Cariniki na meji so jo zaplenili toliko, da se je sleherni dan nudil prav neverjeten in veličasten pogled nanjo — komaj so lahko zaprli vrata velikih skladišč. Zdaj se je »struktura« tihotapskega blaga spremenila: kave je veliko manj, znatno več pa tehničnega blaga, kot so tranzistorji, kasetofoni, televizorji, magnetofoni. Jeseniška Carinarnica je na mejah Rateče, Podkoren, Ljubelj in Jesenice zabeležila lani za 25 odstotkov manj prekrškov, a vse na račun nedovoljenega »uvoza« kave pred leti. Znano je, da preko meje potujemo manj in da v tujini manj kupujemo, kar se odraža v prekrških na meji. Da pa cariniki vendarle ne bi ostali brez dela, so poskrbeli naši zdomci, ki so v času evropske gospodarske krize in brezposelnosti uvedli prav svojevrstven način tihotapljenja, s katerim se lahko prav dobro preživijo.

Večinoma se brezposelni zdomci organizirajo v potujočo skupino, najamejo avtobus in se sleherni petek odpravijo domov, vračajo pa že v nedeljo zvečer. Za vožnjo odštejejo okoli 100 nemških mark, s pomočjo, ki jo dobivajo kot brezposelni, pa nakupijo blago, ki se bo doma kar najbolje prodalo. Za ilustracijo: sleherni petek se na naših mejnih prehodih ustavi na desetine avtobusov. Minuli petek jih je na Podkorenu prispelo 51, na Ljubelj 37, v Rateče deset. Od 21. do 23. decembra lani je Podkoren v noči od petka na soboto sprejel 122 avtobusov, Ljubelj 118, Rateče 35. In tako naprej, sleherni noč od petka na soboto.

Razmere na mejah so ob tako številnem obisku obupne. Neredko se

zgodijo, da se kolona zaustavi v lju-beljskem predoru, da niti ne govorimo o tem, kako je, če je slabo vreme, sneg in dež. Cariniki se upravičeno bojijo, saj niti »okrepljeni« ne morejo biti kos takšni gneči. Navajeni so že, da je v avtobusih toliko robe, da se komaj prerinejo skoznje in da se za številne predmete, ki so v avtobusu in ki bi bili odvzeti, lastniki sploh ne javijo. Potem cariniki vlačijo v njihove tovornjake na tisoče rut, ščipalk za nohte, vžigalnikov, ur, tranzistorjev, televizorjev in vsega mogočega. Nobeno skladišče na meji ne more sprejeti vseh teh predmetov, ki bi jih zdomci želeli pretihotapiti domov.

Nadzor je težak, še posebej, ker za zdomce velja, da lahko petkrat letno »uvozijo« predmete v vrednosti 20.000 dinarjev, enkrat pa za 65.000 dinarjev. Ob prvem prestopu meje lahko prinesejo tudi računalnik, pozneje ga ni mogoče. In tako moraš zdaj slehernega potnika po potnem listu oceniti, kolikokrat je že prestopil mejo in koliko ima lahko s seboj. Zdaj, ko smo še na začetku leta, še gre, a kaj bo, ko bodo pravico do uvoza izkoristili?

Carinsko skladišče se silno hitro polni, do stropa je žepnih kalkulatorjev, kozmetike, drobnarij, ki veljajo v Nemčiji eno ali dve marki, pri nas pa bo tržišče pripravljeno odšteti desetkrat več.

Človek komaj verjame, koliko je med zaplenjenimi predmeti rut, igel, nožev, orodja, in ko zagleda še imenitne jahalne škornje, pomisliš, da pravzaprav manjka samo še — konj. Zdomci očitno izkoriščajo hudo gnečo na meji, še bolj očitno pa je, da se jim takšno tihotapljenje splača.

Še nekaj: vsak petek torej potuje po gorenjski cesti najmanj 50 avtobusov, a nihče se ne spomni, da bi odprl gostišče. Zdaj ga niti ni treba več, kajti obilen gostinski promet so že zaslužili Avstrijci in ta izletniški turizem s pridom izkoriščajo.

D. Sedej

**NAROČITE GLAS!
ČE STE NAROČNIK,
PLAČATE MANJ ZA
MALI OGLAS.**

Moški balkanski alpski pokal v slalomu in veleslalomu

Izredna veleslalomska predstava Roka Petroviča

KRANJSKA GORA — Znano svetovno podkorenjsko veleslalomsko in slalomsko smučišče je bilo dva dni prizorišče izredne mednarodne moške tekme za balkanski alpski pokal. V veleslalomskem in slalomskem nastopu je nastopilo kar nad sto tekmovalcev iz enajstih evropskih in azijskih držav. Med njimi so bili tudi skoraj vsi, ki bodo svoje države zastopali v teh dveh tehničnih alpskih disciplinah na letošnjem svetovnem prvenstvu v Bormiu. Med najboljšimi so bili tudi Jugoslavlani, ki so z zmago Petroviča v veleslalomu in četrtem mestom Bojana Križaja v slalomu dali vedeti, da so na domačem prizorišču.

Da so bile proge res odlično pripravljene kljub dežju in novemu snegu, se moramo zahvaliti smučarskemu klubu Kranjska gora, delavcem žičnic in organizacijskemu odboru pokala Vitranč. Vsi so vložili veliko truda, da so v enem dnevu idealno pripravili veleslalomsko in slalomsko. Iskrene čestitke vsem za tak uspeh!

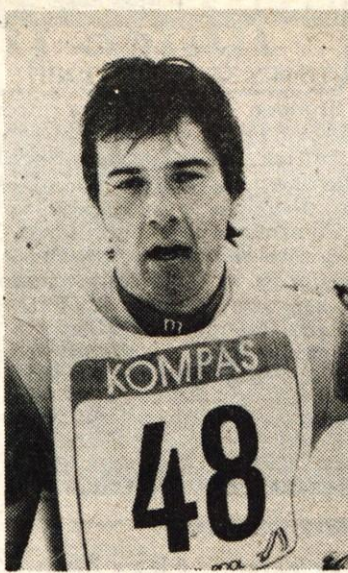
V petek so se tekmovalci na balkanski pokal pomerili v veleslalomu. Izredno dobro se je odrezal Jugoslovčan Rok Petrovič in dokazal da je med najboljšimi na svetu. Svoje mednarodne sposobnosti je dokazal že v prvi vožnji, saj je prevzel vodstvo. Od naših sta bila nekoliko slabša Jure Franko in Bo-

ris Strel, medtem ko so dobro vožnjo pokazali še Avstrijci, Zahodni Nemci, Italijani, Švicarji, Japonci, Italijani in drugi. Na drugi progi je prišel v ospredje Ločan Boris Strel, ki si je z najhitrejšo vožnjo prebil na tretje mesto. Zmago pa si je s ponovno vožnjo priboril Rok Petrovič. Več so ljubitelji smučanja pričakovali od Jureta Franka, zagrešil je le preveč manjših napak, da bi bil na vrhu. Pri naših se je s petnajstim mestom dobro odrezal še Jeseničan Matej Oblak, pa tudi ostali naši mlajši so dokazali, da se razvijajo v dobre tekmovalce.

Rezultati — 1. Petrovič (Jugoslavija) 2:07,82, 2. Stangassinger (Avstrija) 2:08,50, 3. Strel (Jugoslavija) 2:08,54, 4. Walk 2:08,68, 5. Grabher 2:08,75, 6. Gruber (vsi Avstrija) 2:08,79, 7. Franko (Jugoslavija) 2:08,85, 8. Pfeifer (Avstrija) 2:09,53, 9. Schick (ZRN) 2:09,64, 10. Orlandi (Avstrija) 2:09,72, 11. Okabe (Japonska) 2:09,73, 12. Pieren (Švica) 2:10,19, 13. Camozzi (Italija) 2:10,40, 14. Woerndl (ZRN) 2:10,41, 15. Oblak (Jugoslavija) 2:10,47.

Trojni uspeh sosedov

Drugi dan tekmovanja za balkanski alpski pokal je bilo zastopstvo držav v slalomu še močnejše kot v pet-

Jeseniški mladi alpski reprezentant Matej Oblak je v veleslalomu zasedel petnajsto mesto in osvojil točko v balkanskem pokalu.

kovem veleslalomu. Vsi, ki mislijo na Bormio, so imeli na tem slalomišču ugodne razmere za tekmo in dober trening. To se je poznalo vsem. Najbolje so se odrezali Avstrijci in dosegli trojen uspeh. Zoller, Heidegger in Pfeifer so bili namreč trojica najboljših. Od naših se je na drugi progi najbolje znašel Bojan Križaj, ki je bil na koncu četrtil.

Na prvi progi je vse kazalo, da bodo imeli Avstrijci najboljšo možo za zmogovalec. To se je res zgodilo. Od Jugoslovčanov se je v prvem nastopu najbolje znašel Cerkovnik, ki je bil peti, medtem ko je moral Kuralt odstopiti. V drugi vožnji je Cerkovnik v prelomnici napravil napako in se tako poslovil od dobre mednarodne uvrstitve. Od naših mladih sta se izkazala še Jakopič in Bergant, ki sta osvojila točke v balkanskem pokalu.

Rezultati: — 1. Zoller 1:41,01, 2. Heidegger 1:41,20, 3. Pfeifer (vsi Avstrija) 1:41,39, 4. Križaj (Jugoslavija) 1:42,22, 5. Woerndl 1:42,86, 6. Beck (oba ZRN) 1:43,50, 7. Kodama (Japonska) 1:44,30, 8. Trischer (Avstrija) 1:44,37, 9. Pistor 1:44,46, 10. Bittner (oba ZRN) 1:44,66, 12. Jakopin 1:46,00, 13. Bergant (oba Jugoslavija) 1:46,31, 14. Fortorelli 1:46,46, 15. Bulanti (oba Italija) 1:47,57.

D. Humer
Foto: F. Perdan

Šahovske novice

Tržič: vele mojster Parma med tržiškiimi šahisti — Vele mojster Bruno Parma je pred nedavnim v tovarni obutve Peko odigral simultanko s 36 tržiškiimi šahisti — z delavci Peka, s člani Šahovskega društva Tržič in z najboljšimi igralci tržiških osnovnošolskih krožkov. Vele mojster je zmagal z 32:4. Med tržiškiimi šahisti je le osmerici uspelo remizirati — Valjavcu, Gubiču, Uzarju, Kavvarju, Moškonu, Megliču ter Pavlu in Jožetu Locu. — J. Kikel

Tržič: pokal Zupanu — Športno združenje 5. avgust je v prostorih krajevne skupnosti Ravne pripravilo šahovski turnir. Zmagal je Ignac Zupan pred Stankom Knificem, Darkom Zupanom, Alešem Roblekom in Sađdom Mehičem. — J. Kikel

Kranj: Logar zmagal na novoletnem turnirju — Na prvem novoletnem hitropoteznem turnirju, ki ga je pripravilo Šahovsko društvo Kranj s pomočjo pokrovitelja — Zlate ribe in številnih ljubiteljev šaha, je med 42 šahisti z Gorenjske in iz Ljubljane zaslužen zmagal Metod Logar s 7,5 točke pred Orlom, Zormanom in Plescem s 7 točkami ter Lazarjem, Halikom, Simončičem, Brglezom, Oblesčakom in Mazijem s 6 točkami. Omenjena deseterica je prejela nagrado, Oblesčak pa poleg te še posebno priznanje kot najbolje uvrščeni nižjekategornik. — D. Joković

Kranj: Ule zmogovalec tekmovanja za Pokal Kranja — Na zadnjem lanskem hitropoteznem turnirju za Pokal Kranja je nastopilo 45 šahistov, največ doslej. Zmagal je gost iz Ptuj, mladinski republiški prvak Rado Brglez, ki v Kranju služi vojaški rok. Zorko je bil drugi in Lazar tretji. Zmogovalec tekmovanja za Pokal Kranja, v katerem upoštevajo rezultate sedmih od skupno 12 turnirjev, je postal Evald Ule z 61 točkami pred Miloševićem 60, Rakovcem 58,5, Lazarjem 57, Jokovićem 53, Simončičem 51,5 itd. Najboljši so prejeli nagrade in pokale, zmogovalec pa še veliki prehodni pokal, delo kiparja Slobodana Govedarice iz Niša. — D. Joković

Škofja Loka: šahovski dvoboj — Šahovsko društvo Škofja Loka je v počastitev občinskega praznika pripravilo dvoboj na desetih deskah s šahisti iz Stražišča. Zmagali so domačini z 51:49. Največ točk so zbrali Milošević — 9,5, Rupar — 8 in Vujičić — 7,5. Po osmih dvobojih je rezultat med tekmečema neodločen. Naslednji dvoboj bo aprila v Škofji Loki v počastitev 40-letnice osvojitve. — V. Rozman

Tržič: na januarskem turnirju zmagal Andrej Loc — Na januarskem hitropoteznem šahovskem turnirju je med 18 tržiškiimi šahisti zmagal Andrej Loc s 14 točkami pred Stanetom Valjavcem z enakim številom točk, Francem Škrjancem 13, Janezom Uzarjem 12 in Tomažem Kavvarjem z 9,5 točke. — J. Kikel

Petintrideseto svetovno prvenstvo v klasičnih disciplinah

Norvežani osvojili petnajst kolajn

SEEFELD — S tekoma na petdeset kilometrov dolgi smučini se je v tem avstrijskem turističnem mestu končalo letošnje svetovno prvenstvo v klasičnih disciplinah. V vseh dneh tekov, nordijski kombinaciji, teki štafet in skokov na dveh skakalnicah so največ uspeha imeli severnjaki, ki so dosegli v vseh moških in ženskih disciplinah največ svetovnih naslovov. Presenetili so jih v nordijski kombinaciji le reprezentantje NDR, v moških tekih pa so presenetljivo kolajne osvajali tudi predstavniki Italije. V smučarskih skokih je na majhni skakalnici slavil reprezentant NDR Jens Weissflog. Seveda so največ prvakov in kolaj osvojili tekmovalci in tekmovalke iz Norveške, saj so v tekih in skokih osvojili kar petnajst svetovnih odličij. Pet zlatih, pet srebrnih in pet bronastih. To je izkupiček, ki so ga pričakovali. Na drugem in tretjem mestu severnjaki, Finci in Švedci. Finci so osvojili devet kolajn, Švedci pa štiri. Od tega svetovnega prvenstva so se zaskrbljeni poslovili prav favoriti za naslove reprezentantje SZ, medtem ko so Italijani presenetili, saj so njihovi tekači osvojili dve srebrni in eno bronasto odličje.

Le Miran Tepeš med najboljšimi

SEEFELD — Prenovljena smučarska skakalnica v Seefeldu je bila v soboto prizorišče predzadnjega dejanja svetovnega prvenstva. Za svetovni skakalni naslov se je na tej sedemdesetmetrski skakalnici borilo nad šestdeset najboljših svetovnih mojstrov skakalnega športa. Naslov si je z res odličnima obema skokoma priboril reprezentant NDR Jens Weissflog.

Poznejši svetovni prvak Jens Weissflog, je že v prvi seriji skokov dokazal, da se bo tu resno spoprijel z vsemi, ki mu hočejo odvzeti zlato. Že v tej seriji je prevzel vodstvo pred Avstrijcem Vettorio in Fincem Puikkonenom. Od naših se je v tem vetru najbolje znašel prav Miran Tepeš, medtem ko je s svojim skokom najbolje razočaral pravesti na 90-metrski skakalnici Primož Ulaga. Ulaga je imel tak skok, da je bil komaj med prvo petdeseterico. Tudi Bajc in Dolar nista pokazala tistega kar sta odnesla na uradnih treningih. Zaključna serija je nato pokazala vso lepoto skokov najboljših. Vzhodnemu Nemcu Weissflogu je uspelo zadržati prvo mesto in s tem svetovni skakalni naslov. Srebro si je priboril Avstrijec Felder, medtem ko je bil tretji svetovni prvak na večji skakalnici Norvežan Bergerud. Od naših je Miran Tepeš zadržal štirinajsto mesto, ki ga je dosegel tudi v Innsbrucku in s tem mestom tu-

di v Seefeldu bil naš najuspešnejši skakalec.

Vrstni red — 1. Weissflog (ZRN) 225,3 (91 — 98,5), 2. Felder (Avstrija) 216,0 (84,5 — 90,5), 3. Bergerud (Norveška) 214,6 (84 — 89,5), ... 14. Tepeš 199,7 (82 — 85), 33. Ulaga 179,9 (78 — 81), 41. Dolar 173,0 (79 — 76), 45. Bajc (vsi Jugoslavija) 170,1 (78 — 78).

Svan kralj najdaljšega teka

SEEFELD — Moški so z martonskim tekoma slovesno zaključili letošnje svetovno prvenstvo v klasičnih disciplinah. Na startu tega petdeset kilometrskega teka se je zbralo skoraj devetdeset tekačev, ki naj bi dokazali, da so res pravi mojstri smučarskega teka na tako dolgi smučini. Največ moči in kraljevstvo v tej najdaljši moški tekaški disciplini si je pritekel Gunde Svan, ki je ugnal presenečenje svetovnega tekaškega prvenstva Italijana De Zolto in rojaka Aunlio. S to zmago je Svan najuspešnejši moški na tem svetovnem prvenstvu, saj je osvojil dva naslova in bil bronasti v svoji štafeti.

Med vsemi temi, ki so nastopili na zadnji tekaški preizkušnji sta nastopila tudi Jugoslovana Jože Klemenčič in Ivo Čarman. Od teh dveh je bil hitejši Klemenčič, ki je bil dvaintrideseti, Čarman pa je zasedel osemindtrideseto mesto.

Vrstni red — 1. Svan 2:10:49,9, 2. De Zolto (Italija) 2:11:52,6, 3. Aunli (Norveška) 2:12:37,7, ... 32. Klemenčič 2:22:04,9, 48. Čarman (oba Jugoslavija) 2:28:06,5.

Kolajne na 35. SP — Norveška 5,5, Finska 2,3,4, Švedska 2,1,1, ZR Nemčija 2, NDR 1,0,2, SZ 1,0,0, Italija 0,2,1, Avstrija 0,2,0.

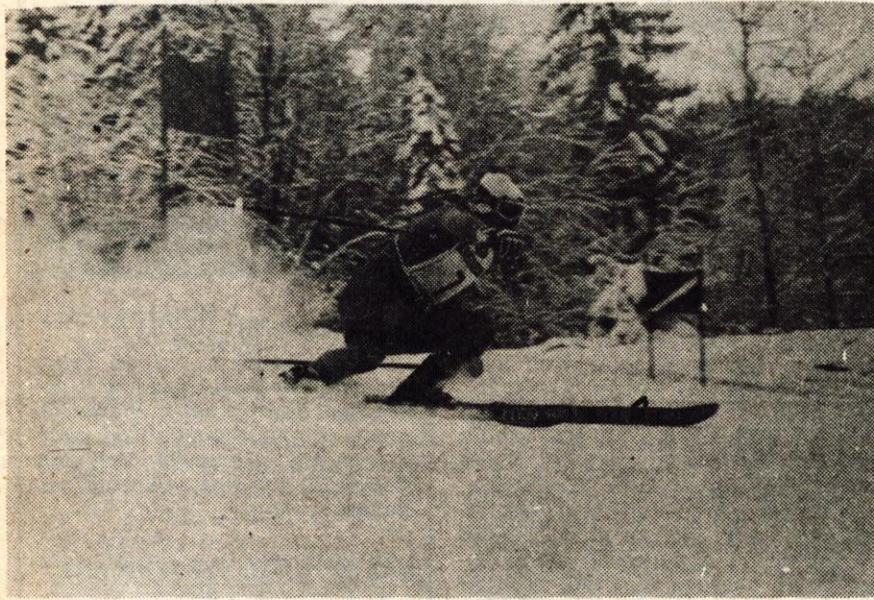
D. Humer

Kopač gorenjski prvak

Sebenje — Smučarski klub Tržič — odbor za skoke je na 50-metrski skakalnici v Sebenjah pripravil gorenjsko prvenstvo v smučarskih skokih za mlajše mladince. Med 45 tekmovalci iz 12 klubov je zmagal Primož Kopač iz Žirov.

Rezultati: 1. Kopač (Tržič) 213,3, 2. Kešar (Triglav) 209,4, 3. Kaltenekar 198,5, 4. Petek 195,7, 5.—6. Šmid (vsi Jesenice) in Lipar (Triglav) 190,1, 7. Gašperlin (Žirovnica) 187,3, 8. Jesenko (Žiri) 186,9, 9. Globočnik (Triglav) 186,3, 10. Kopač (Žiri) 185,9.

J. Kikel

Od naših reprezentantov za Bormio je Ločan Boris Strel z odlično drugo vožnjo v veleslalomu osvojil tretje mesto.

Občni zbor zmajarjev-Leta

Najprej delo, potem letenje

Kranj — Društvo za prosto letenje in gradnjo lahkih letalnih naprav Let je eno izmed desetih tovrstnih v Sloveniji in eno izmed treh na Gorenjskem. Obstaja sedem let in združuje v svojih vrstah 16 pilotov, štiri pripravnike in pet tečajnikov. Čeprav so člani lani veliko časa in moči porabili za reševanje težavnega gmotnega položaja kluba — denar za svojo dejavnost so si morali zaslužiti z delom — so kar precej časa (144 ur) prebili tudi v zraku. Nadvse uspešno je bilo njihovo letenje s Kravavca, saj so najizkušnejši pristali celo v Leščah. Avgusta so se mudili na Blegošu in ugotovili, da je vrh tega hriba zelo primeren za vzletanje in tudi za tekmovanja, saj je moč poleteti v vse smeri. Poleti so pripravili društveno taborjenje v Medveji, združeno z letenjem z Učke, in novembra polet z Ljubnika ter piknik na pristajalnem mestu.

Udeležili so se treh tekmovanj. Na meddruštvenem tekmovanju na Lisci je bil Tone Svovljak drugi in ekipa, ki je bila zelo ponesrečeno izbrana, četrta. Na republiškem in državnem prvenstvu na Veliki planini je bil Ivo Volarič drugi, ekipa pa ponovno četrta. S temi uvrstitvami v društvu niso zadovoljni, saj so pred leti dosegli že boljše rezultate.

Lani sta dva pripravnika opravila izpit za pilota, letos naj bi to uspelo še štirim. Začetne soletenja lani niso pripeljali do konca; upajo, da bodo letos, ko jo bošta vodila Boštjan Bernik in Tone Svovljak, uspešnejši.

Letos bodo pripravili tri klubska letenja — s Kravavca, z Blegoša in s Kriške gore. Ponovili bodo taborjenje v Opatiji in letenje z Učke ter pripravili polet z Jošta s piknikom na pristajalnem mestu. Obnovili bodo vzletna mesta na Joštu, Lubniku in v Dražgošah. Za letos so si zastavili še zahtevnejše tekmovalne načrte kot lani. Osem članov se bo udeležilo meddruštvenega tekmovanja na Pohorju in republiškega prvenstva na Veliki planini ter šesterica državnega prvenstva v Tolminu. En tekmovalce naj bi se uvrstil v državno reprezentanco za svetovno pr-

venstvo, ki bo v avstrijskem Kössnu. O tem ne odloča le športni dosežek, temveč tudi denarne možnosti kluba. Štartnina za enega tekmovalca znaša okrog 100 tisoč dinarjev, plačati pa jo mora društvo, iz katerega izhaja tekmovalce. Člani Leta so že začeli zbirati denar, pri tem računajo predvsem na pomoč delovnih organizacij in nekaterih posameznikov. Tako kot lani pa bodo morali precej tudi delati, da si bodo zaslužili denar za dejavnost in za obnovo opreme.

t. d.

Februarja mednarodni tek Treh dežel

KRANJSKA GORA — Turistično društvo Kranjska gora in Trbiž ter Obmejno telovadno društvo Podkloster bodo tudi letos, torej že šestič organizirali mednarodni smučarski tek Treh dežel. Le-ta bo v nedeljo, 17. februarja, ob 9. uri s startom za hotelom Kompas v Kranjski gori, cilj teka pa je v Selčah nad Podkloštom v Avstriji.

Tako kot vsa leta bo smučina potekala po mejah Italije, Avstrije in Jugoslavije, časovni limit pa je pet ur in trideset minut. Za vse, ki bodo prišli v cilj, bo razglasitev rezultatov v Trbižu. Prijavnina za štiri mednarodni tek Treh meja bo znašala 800 dinarjev. Vsi, ki se boste prijavili do 5. februarja, jo morate vplačati na naslov: Turistično društvo Kranjska gora po poštni nakaznici ali pri blagajni društva vsak dan od 8. do 15. ure. Delovne organizacije in športna društva lahko nakažejo prijavnino za skupinsko udeležbo na žiro račun društva — 51530-678-81498. Pri plačilu je potrebno navesti točen naslov in letnico rojstva. Naknadnih prijav ni, zato tistih, ki se bodo prijavili po 5. februarju, ne bodo mogli upoštevati.

dh

Vili Špehar — dobitnik zlate Bloudkove značke

Od orodne telovadbe do motokrosa

Tržič — Na novoletnem srečanju najuspešnejših tržiških športnikov in telesnokulturnih delavcev je Vili Špehar iz Trziča prejel zlato Bloudkovo značko — najvišje občinsko priznanje na področju telesne kulture. Nekdaj vsestranski športnik je z leti postal vsestranski telesnokulturni delavec. V osnovni šoli je imel najrajši orodno telovadbo. Kot mladinec se je poskusil v atletiki, predvsem v tekih na kratke proge, kjer je bil med najhitrejšimi. Dvanajst let je igral nogomet, med drugim tudi za gorenjsko reprezentanco. Ko je opustil nogomet, se je posvetil smučanju. Opravil je izpit za smučarskega vaditelja, učitelja in za republiškega sodnika za alpske discipline. Veliko Tržičanov je naučil smučati, delaven je v področnem zboru smučarskih vaditeljev, učiteljev in trenerjev smučanja, srečujemo pa ga tudi na vseh večjih smučarskih prireditvah v tržiški občini. Vili je tudi izprašani športni funkcionar v motošportu in rad pomaga tržiškiemu komiteju za motokros pri prirejanju tekmovanj v Podlublju. Pred desetimi leti se je vključil v delo organov telesnokulturne skupnosti; zdaj je predsednik zbora uporabnikov, član predsedstva in član odbora za organizacijske, kadrovske in statutarne zadeve ter odlikovanja in nagrade.

J. Kikel

Podgorje ni čakalo na družbeno podporo

Trstenik — Pred letom dni ustanovljeno Športno društvo Podgorje, ki združuje ljubitelje športa in rekreacije iz krajevnih skupnosti Trstenik in Tenetiše, lani ni prejelo nobene družbene podpore, pa je bilo kljub temu zelo uspešno. Pripravilo je predavanje »Peru — dežela treh obrazov«, koncert Andreja Šifererja, marca odprto prvenstvo v veslalomu in smučarskih skokih ter izlet v Planico z ogledom sklepne tekme za svetovni pokal, junija nogometni turnir, na katerem je sodelovalo 35 ekip iz kranjske, tržiške in škofjeloške občine, v počastitev praznika krajevnih skupnosti Golnik, Goriče, Tenetiše in Trstenik kolesarjenje od spomenika do spomenika in nogometni turnir, julija delovno akcijo v Tenetišah za napeljava elektrike v barako pri nogometnem igrišču, septembra ženski nogometni dvoboj Podgorja in Iskre Telematike in novembra nogometno tekmo med »ledik« in oženjenimi. Nogometaši so sodelovali v občinski B ligi, v ligaškem tekmovalju v malem nogometu na Kokrici ter na turnirjih v Dvorjeh, Adergasu, na Lužah, Planini in v Struževem. Ljubitelji smučanja so v Pangerščici urejali smučišče, skakalnico in naprave za elektronsko merjenje časa.

V športnem društvu računajo, da bodo letos dobili nekaj denarja tudi od kranjske telesnokulturne skupnosti. Nogometaši bodo začeli trenirati pod strokovnim vodstvom. Za rekreacijo svojih članov bodo najeli dvorano v Goričah. Tekaško progo bodo skušali podaljšati s Tenetiš do Pangerščice in morda tudi do Trstenika, razširili bodo nogometno igrišče in dogradili sanitarije ob baraki na igrišču v Tenetišah. Pripravili bodo tekmovalja v smučarskih skokih, tekih in veslalomu, namiznoteniško in kegljaško tekmovalje, nogometni turnir in kolesarjenje ob prazniku krajevnih skupnosti, pohod na Lovrenca, izlet v Planico ter avgusta tudi veselico, da bodo dobili nekaj denarja za svojo dejavnost.

Na nedavnem občnem zboru društva so za predsednika ponovno izvolili Marka Markoviča in za podpredsednika Eda Hajdinjaka.

D. Papler

SPOROCILI STE NAM

Strazišče: Rok Likožar najhitrejši — Na tradicionalnem veslalomskem tekmovalju za Pokal Strazišča — pripravil ga je Trim klub Sava Kranj — je med 114 tekmovalci najhitreje prevozil progo Rok Likožar, ki je tudi osvojil pokal. Tekmovalje je potekalo v šestih kategorijah. Vrstni red — ženske — do 15 let: 1. Barbara Perpar, 2. Maja Doljak, 3. Tatjana Tomažič; nad 15 let: 1. Nataša Sladič; moški — do 15 let: 1. Uroš Pikec, 2. Sandi Bertonec, 3. Tomaž Ferenčak; od 15 do 30 let: 1. Rok Likožar, 2. Janez Porenta, 3. Edvin Pintar; od 30 do 45 let: 1. Aco Mesec, 2. Viktor Hafner, 3. Miha Bajželj; nad 45 let: 1. Jože Rozman, 2. Leon Pintar, 3. Mato Rozman. — M. Miklavčič

Škofja Loka: po prvem delu Gorenjska predilnica — Končal se je prvi del škofjeloške namiznoteniške lige. V šestih skupinah sodeluje 22 ekip. V najkakovostnejši A skupini je v vodstvu brez poraza Gorenjska predilnica pred LTH I in Poletom I, v B skupini Iskra Železniki pred Podlubnikom 81 in Centrom slepih in slabovidnih in v C skupini Obrtniki pred Jelovico II in ŠD Rateče. — J. Starman

Škofja Loka: znani finalisti zimske nogometne lige — V občinski zimski ligi v malem nogometu sodeluje letos 36 članskih in 9 veteranskih ekip. Tekmovalje se je že prevesilo v sklepni del. Med člani so finalisti Alpina, lanski prvak Kiwi, Virlog-Union in Tehnik, med veterani pa imata največ možnosti za naslov prvaka LTH in Peks. Zaključek tekmovalja in podelitev priznanj bo sta 3. februarja v športni dvorani Poden. — J. Starman

Radovljica: 140 tekmovalcev na osnovnošolskem namiznoteniškem prvenstvu — Društvo pedagogov telesne kulture občine Radovljica in Namiznoteniški klub Ljubno sta pripravila v osnovni šoli Antona Tomaža Linharta v Radovljici občinsko osnovnošolsko prvenstvo v namiznem tenisu. Nastopilo je 140 učencev in učenek iz osnovnih šol Lesce, Bled, Gorje, Radovljica in iz zavoda Matevža Langusa v Kamni Gorici. Pri učenkah je zmagala Mija Zupan (Bled) pred Natašo Fajfar (Radovljica) in Suzano Gujtmann (Lesce) in pri učencih presenetljivo četrtoselec Urh Borut (Mošnje) pred Mirkom Prstavcem (Radovljica) in Viljemom Kobilico (Bled). — L. Eržen

SKOKI

Pionirji in mladinci za pokal Kokte

KRANJ — Smučarski skakalci v kategoriji pionirjev in mladincev so to sezono spet začeli tekmovali za pokal Kokte. Mlajši in starejši pionirji so svoje nastope opravili v Zagorju ob Savi, Titovem Velenju in Sebenjah.

Vrstni red — ml. pionirji — 1. Knafelj (Triglav), 2. A. Kopač (Žiri), 3. Pogorelič (T. Velenje), 4. Jagodic, 5. Zupan (oba Triglav).

St. pionirji — Titovo Velenje — 1. Kešar (Triglav), 2. Tomše (T. Velenje), 3. Globočnik (Triglav), 4. P. Kopač (Žiri), 5. Petek (Jesenice-Zirovnica).

Sebenje — 1. P. Kopač (Žiri), 2. Kešar (Triglav), 3. Tomše, 4. Pušnik (oba T. Velenje), 5. Petek (Jesenice-Zirovnica).

St. mladinci — 1. Mur, 2. Kopač (oba Žiri), 3. Golob (T. Velenje), 4. Dolenc (Triglav); **Podkraj (prvenstvo SRS)** — 1. Mur (Žiri), 2. Debelak (Ilirija), 3. Verdev (Braslovče-Andraž), 4. R. Kopač (Žiri), 5. Zupan (Triglav).

Pokal Kokte — st. mladinci — 1. Mur 90, 2. Kopač 63, 3. Golob 60; **moštveni vrstni red (po desetih tekmah)** — 1. Triglav 425, 2. Žiri 269, 3. Ilirija 264, 5. Jesenice-Ziri 84, 7. Trzič 23.

Državno mladinsko prvenstvo v smučarskih tekih Največ naslovov Triglavanom

Državni naslov pri starejših mladincih je osvojila reprezentantka Andreja Smrekar iz Dola.

V štafetnih tekih pri mlajših mladincih so državni naslov osvojili Kranjskogorci pred Triglavom in Bohinjem. Državni naslov pri starejših mladincih je v Kranju; medtem ko so mladinke tekmovalale samo v eni kategoriji. Tu so spet s prvim mestom slavile tekačice Triglava.

Rezultati — st. mladinci (10 km) — 1. Kerštajn (Rateče) 38:08,3, 2. J. Klemenčič (Triglav) 38:42,0, 3. Raišp (Pohorje) 38:54,7, 4. Ponikvar (Olimpija) 39:00,2, 5. L. Katrašnik (Triglav) 39:51,6, **ml. mladinci (10 km)** — 1. Nunar 40:24,7, 2. Kolman (oba Triglav) 41:04,6, 3. Starbek (Ihan) 42:46,3, 4. F. Prevodnik (Triglav) 43:37,1, 5. Grujič (Sarajevo) 45:34,1, **st. mladinke (5 km)** — 1. Smrekar (Dol) 24:45,2, 2. Kovac (oba Dol) 25:28,8, 3. I. Bešter (Triglav) 26:03,6, 4. Lesjak (Lovrenc) 27:24,8, 5. Kavčič (Triglav) 27:53,1, **ml. mladinke (5 km)** — 1. A. Grašič (Triglav) 28:51,8, 2. Lačen (Črna) 28:55,1, 3. B. Hočevar (Triglav) 29:16,5, 4. Rozman (Bohinj) 29:31,1, 5. Slivnik (Črna) 29:36,0, **zunaj konkurence — člani** — 1. Graif (Pohorje) 34:55,5, 2. Slabjanja (Dol) 36:48,2, 3. Kumer (Triglav) 42:24,5, **članice** — 1. Raišp 24:06,1, 2. V. Bertonec (Triglav) 25:35,1;

Triglavanka Ivice Bešter je bila tretja pri starejših mladinkah.

1:18:41,4, 2. Triglav I 1:19:20,5, 3. Bohinj 1:21:55,0, **st. mladinci** — 1. Triglav (M. Kordež, Klemenčič, Katrašnik) 1:47:41,4, 2. Umior-Olimpija 1:48:11,9, 3. Rateče 1:50:29,1, **mladinke** — 1. Triglav I (K. Kavčič, A. Grašič, I. Bešter) 1:27:33,3, 2. Partizan Dol 1:31:01,1, 3. Triglav II 1:32:07,8.

štafete — ml. mladinci — 1. Kranjska gora (Klofutar, Oman, Zunkovič)

D. Humer
Foto: F. Perdan

JEZERSKO — Snežni veter, sneženje in dež je na Jezerskem v soboto na štiridesetem državnem prvenstvu za mlajše in starejše mladinke ter mladince gostil nad sto štirideset tekmovalcev in tekmovalk iz dvajsetih jugoslovanskih smučarskih tekaških klubov. Kljub tem težavam, ki so zamedle že pripravljene smučine je smučarski klub Triglav — tekaška sekcija, spet odlično organiziral to državno prvenstvo, čeprav so morali v solo tekih start prestaviti za uro in pol. A vseeno so vsi nastopajoči pokazali, da so dobro pripravljene za smučarski tek.

V štirih disciplinah mladincev in mladink so največ uspeha imeli prav tekmovalci kranjskega Triglava, ki so v solo tekih in štafetah osvojili kar štiri državne naslove. Po en naslov so osvojili tekači Rateč, Dola in Kranjske gore.

V samostojnem teku mlajših mladink, si je v pet kilometrski smučini državni naslov priborila Triglavanka Andreja Grašič, ki je bila hitrejša od Nataše Lačen iz Črne in klubske kolegece Barbare Hočevar. Naša državna reprezentantka, ki se je že vrnila iz svetovnega prvenstva iz Seefelda Dolanka Andreja Smrekar je bila tudi to pot najhitrejša v kategoriji starejših mladink, saj je z dokaj veliko prednostjo premagala vse svoje nasprotnice. Pri starejših mladincih na deset kilometrov si je zlato pritekel Ratečan Robert Kerštajn pred Janezom Klemenčičem iz Triglava in Iztokom Raišpom iz smučarskega kluba Pohorje. Na deset kilometrov so tekli tudi mlajši mladinci. Tu so največ uspeha imeli Triglavanci, saj je bil prvi Borut Nunar, drugi pa Mitja Kolman, medtem ko je po zaslugi Štefana Starbega tretje mesto odšlo v Ihan.

Ratečan Robert Kerštajn je v teku starejših mladincev premagal za državni naslov vse svoje nasprotnike.

Kegljanje na ledu Vatrostalni pokal Bleda

Bled — Na močnem mednarodnem turnirju v kegljanju na ledu — bilo je v športni dvorani na Bledu — je med 20 ekipami iz Zvezne republike Nemčije, Avstrije in Jugoslavije zmagala jeseniška Vatrostalna, ki je v finalu prepričljivo premagala Murko. Tretja je bila ekipa Piber Bled in četrta Svetina Jesenice. Včeraj pa je bil na Jesenicah turnir, ki ga je priredila ekipa Zadruga. Med 13 moštvi iz Zvezne republike Nemčije, Avstrije in Jugoslavije so prvo, drugo in tretje mesto zavzele tuje ekipe, na četrto pa se je uvrstila Vatrostalna.

Danes bo na ledeni ploskvi v dvorani pod Mežakljo na Jesenicah še zadnje, 5. kolo kvalifikacij za nastop na evropskem prvenstvu, ki bo konec marca na Jesenicah. Piber Bled in Murka Jesenice sta si že zagotovili mesto med najboljšimi evropskimi ekipami; ekipa Vatrostalne, ki je po štirih kolih na tretjem mestu, pa bo morala to še potrditi v borbi s četrtouvrščenim Krivcem.

MH MARMOR HOTAVLJE

Delovna organizacija na podlagi sklepa delavskega sveta razpisuje prosta dela in naloge:

1. VODENJE TEHNIČNEGA SEKTORJA
2. VODENJE KOMERCIJALNEGA SEKTORJA

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

pod 1. — da ima visoko izobrazbo rudarske, kemične, gradbene ali strojne smeri in najmanj 3 leta delovnih izkušenj na podobnih delih in nalogah,

- ali
- da ima višješolsko izobrazbo zgoraj navedenih smeri in najmanj 5 let delovnih izkušenj na podobnih delih in nalogah,
- da je gospodarsko razgledan,
- da izpolnjuje pogoje določene z družbenim dogovorom o uresničenju kadrovske politike v občini Škofja Loka,
- da izpolnjuje splošne in posebne pogoje določene z zakonom za ta dela,

pod 2. — da ima visokošolsko izobrazbo komercialno-ekonomske smeri in najmanj 3 leta delovnih izkušenj na podobnih delih in nalogah,

- ali
- višješolsko izobrazbo zgoraj navedenih smeri in najmanj 5 let delovnih izkušenj na podobnih delih in nalogah,
- da je gospodarsko razgledan,
- da izpolnjuje pogoje določene v družbenem dogovoru o enotnih merilih kadrovske politike v občini Škofja Loka,
- da izpolnjuje splošne in posebne pogoje določene z zakonom za ta dela.

Dela in naloge se razpisujejo za dobo 4 let. Kandidati naj svoje prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v roku 8 dni po objavi tega razpisa na naslov: Marmor Hotavlje, Industrija naravnega kamna, Gorenja vas, Komisiji za delovna razmerja.

Kandidate bomo o izidu obvestili v roku 30 dni po izbiri.

VABI NA

BRUCOVANJE

KRANJSKIH ŠTUDENTOV

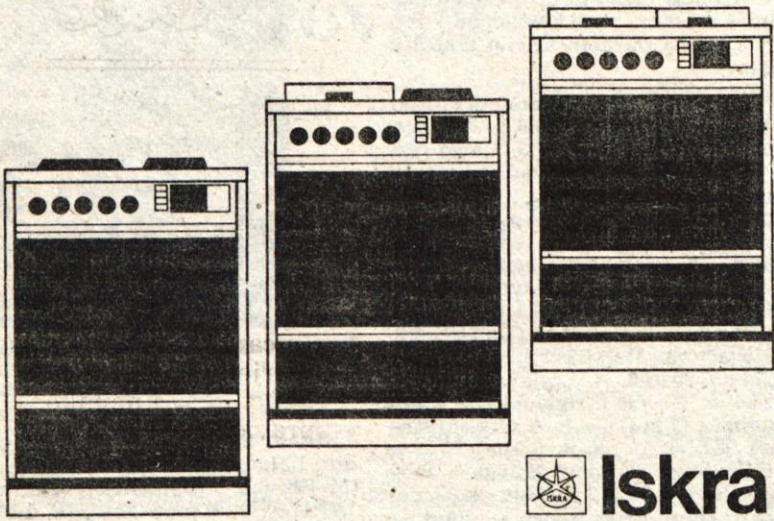
DELAVSKI DOM — ples
ta četrtek, 31. 1. — krst brucov
ob 19. uri — srečelov

Tiskarna in kartonaža GORENJSKI TISK n. sol. o. Kranj
TOZD REPROTEHNIKA b. o. Ul. Moše Pijadeja 1 Kranj
— odbor za kadrovske in družbene zadeve

OBJAVLJA prosta dela in naloge
MONTAŽERSKA OPRAVILA
— delo se združuje za nedoločen čas

Pogoji:
3-letna srednja grafična šola in 1 leto izkustev, srednja šola za oblikovanje, ali druga ustrezna srednja šola.
Delo je enozmenskno. Za opravljanje del in nalog je določeno 2-mesečno poizkusno delo.
Prijave z dokazili o izobrazbi in strokovnosti sprejema tajništvo delovne organizacije v roku 8 dni po objavi.

PONOVNO SO V PRODAJI ŠTEDILNIKI CORONA, IZDELANI IZ NERJAVEČE PLOČEVINE

Iskra

Posebno ugoden nakup v tovarniški prodajalni
v Škofji Loki, Reteče 4, tel. (064) 61-861

BRIVSKO FRIZERSKO PODJETJE Kranj, Tomšičeva ulica 3

Komisija za medsebojna razmerja delavcev objavlja naslednja prosta dela in naloge:

1. VEČ KV FRIZERJEV (moški, ženski in kombinirani)

Delo se združuje za nedoločen čas.

Kandidati naj prijave z dokazili o strokovnosti pošljejo v 15 dneh po objavi na gornji naslov: Brivsko frizersko podjetje Kranj, Tomšičeva ulica 3, Kadrovska služba.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 8 dneh po končanem zbiranju podatkov.

TOKOS TRŽIČ p. o.

tržiška tovarna kos in srpov - tržič

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge

1. VODJE ŠTANCARJE IN MONTAŽE 2. VODJE MEHANIČNE DELAVNICE 3. VEČ DELAVCEV ZA DELO V PROIZVODNJI (kovačija)

Pogoji:

pod 1. in 2. — srednja strokovna izobrazba strojne usmeritve ali delovodska šola,
— 3 leta delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delih,
— sposobnost vodenja in organiziranja dela v oddelku

pod 3. — osnovna šola ali poklicna šola kovinarske usmeritve, možnost izobraževanja za bolj zahtevna dela v kovačiji z internim priučevanjem ali izobraževanjem ob delu.

Delovno razmerje se sklene za nedoločen čas s polnim delovnim časom, po potrebi delo v popoldanskem času.

Kandidati naj pošljejo pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi na naslov: TOKOS Tržič, p. o., Cankarjeva 9, Tržič — Komisiji za delovna razmerja.
O izidu objave bodo obveščeni v 30 dneh po izbiri.

**ISKRA ŽELEZNIKI
TOZD ELEKTROMOTORJI**

Komisija za medsebojna delovna razmerja razpisuje naslednja prosta dela in naloge:

1. GLAVNEGA SKLADIŠČNIKA V SKLADIŠČU KUPLJENIH DELOV

Pogoji: — srednja strokovna izobrazba strojne ali elektro smeri in najmanj 2 leti delovnih izkušenj,
— poklicna šola strojne ali elektro smeri in nad 4 leta delovnih izkušenj,
— poznavanje materialov, standardov in predpisov o materialnem poslovanju.

2. VODJE SKLADIŠČA RAZREDA 3

Pogoji: — srednja strokovna izobrazba strojne, elektro ali ekonomske smeri,
— nad 3 leta delovnih izkušenj,
— poznavanje materialov, standardov in predpisov o materialnem poslovanju.

Delo je za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Prijave z dokazili sprejema kadrovska služba Iskra TOZD Elektromotorji, Železniki, Otoki 21, v roku 15 dni od objave.

PLANIKA

Industrijski kombinat PLANIKA KRANJ

Komisija za delovna razmerja TOZD Blagovni promet objavlja prosta dela in naloge:

1. ORGANIZIRANJE SKLADIŠČNEGA POSLOVANJA 2. VODENJE IZVOZA ŠPORTNE OBUJVE 3. VODENJE IZVOZA MODNE OBUJVE 4. VODENJE DEVIZNEGA POSLOVANJA 5. OBRAČUN IZVOZA IN UVOZA 6. OPRAVLJANJE ADMINISTRATIVNIH DEL (bolj zahtevno)

Za uspešno opravljanje del se zahteva:

- pod 1. — visoka strokovna izobrazba ekonomske, komercialne ali organizacijske smeri,
— 3 leta delovnih izkušenj,
— sposobnost organiziranja in komuniciranja,
— poznavanje zakona o blagovnem prometu,
— znanje enega svetovnega jezika,
— poznavanje osnov AOP,
— uspešno opravljeno trimesečno poskusno delo
- pod 2. — visoka strokovna izobrazba ekonomske ali komercialne smeri,
— 4 leta delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delih,
— znanje enega svetovnega jezika,
— opravljen izpit o zunanjetrgovinski registraciji,
— sposobnost vodenja in organiziranja,
— poslovna sposobnost,
— komunikativnost,
— sposobnost samostojnega in hitrega ukrepanja,
— uspešno opravljeno trimesečno poskusno delo
- pod 3. — visoka strokovna izobrazba ekonomske ali komercialne smeri,
— 4 leta delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delih,
— znanje enega svetovnega jezika,
— opravljen izpit o zunanjetrgovinski registraciji,
— sposobnost vodenja in organiziranja,
— poslovna sposobnost,
— komunikativnost,
— sposobnost samostojnega in hitrega ukrepanja,
— uspešno opravljeno trimesečno poskusno delo
- pod 4. — visoka strokovna izobrazba ekonomske ali komercialne smeri,
— 3 leta delovnih izkušenj,
— znanje enega svetovnih jezikov,
— sposobnost vodenja, organiziranja in samostojnega hitrega ukrepanja,
— komunikativnost,
— uspešno opravljeno trimesečno poskusno delo
- pod 5. — 4-letna srednja strokovna izobrazba ekonomske ali administrativne smeri,
— 3 leta delovnih izkušenj,
— pasivno znanje enega svetovnih jezikov,
— uspešno opravljeno trimesečno poskusno delo
- pod 6. — 4-letna srednja strokovna izobrazba ekonomske ali administrativne smeri,
— znanje strojepisja,
— 1 leto delovnih izkušenj,
— uspešno opravljeno dvomesečno poskusno delo

Pismene ponudbe sprejema kadrovski oddelek kombinata Planika Kranj, Savska loka 21, v 8 dneh po objavi. O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po zaključku objave.

ODEJA Škofja
Loka

Tovarna prešitih odev p. o.
ŠKOFJA LOKA, Kidričeva 80

Poslovni odbor objavlja prosta dela in naloge

VODENJE SKLADIŠČA SUROVIN

Pogoji: — srednja strokovna izobrazba ustrezne smeri,
— eno leto in pol delovnih izkušenj pri enakih ali podobnih delih,
— poizkusno delo traja dva meseca.

Kandidati sklenejo delovno razmerje za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema kadrovska služba DO Odeja, tovarna prešitih odev Škofja Loka, Kidričeva 80, 15 dni po objavi.

Prijavljene kandidate bomo o izidu izbire obvestili v 15 dneh po izteku roka za prijavo.

SGP TEHNIK ŠKOFJA LOKA
TOZD Gradbeništvo

Objavlja proste delovne naloge

VODJE GRADBENE ENOTE

Pogoji: — višja ali srednja šola gradbene stroke, smer visoka gradnja s strokovnim izpitom in 3 oziroma 5 let delovnih izkušenj,
— poskusna doba tri mesece.

Pismene vloge z dokazili o izobrazbi sprejemamo 15 dni po objavi. Vse ostale morebitne informacije lahko kandidati dobe osebno ali telefonično na št. 064-60-371, kadrovska služba.

»Bistra«

Kemična čistilnica
in pralnica
BISTRA ŠKOFJA LOKA
Spodnji trg 12

Razpisuje javno licitacijo
za odprodajo lokala v izmeri
37 kv. m. v Škofji Loki,
trgovski center Podlubnik.

Izključna cena je
1.900.000,00 din.
Ogled je možen vsak dan od
6. do 14. ure.

Licitacija bo v lokalu, dne
11. februarja 1985 ob 10. uri.

DRUŠTVO UPOKOJENCEV ŠENČUR

razpisuje prosto mesto

HIŠNIKA
v Domu upokojencev Šenčur
(Jama)

Pogoji za sprejem so naslednji:

- da je član DU Šenčur,
- da sta zakonca brez otrok.

Prijave pošljite v roku 10 dni
po objavi na Društvo upokojencev Šenčur.

**SOZD ALPETOUR
ŠKOFJA LOKA
TOZD GOSTINSTVO
KRANJ**

Objavlja na podlagi sklepa
komisije za delovna razmerja
naslednja prosta dela in
naloge:

— 2 točajeve II

Pogoji:

- pomožni gostinski delavec in 1 leto delovnih izkušenj,
- poskusno delo tri mesece.

Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Pismene vloge sprejema 8 dni po objavi kadrovska služba v Kranju, Koroška 5. Kandidate bomo o izidu obvestili v roku 60 dni po izteku prijavnega roka.

**ELEKTRO GORENJSKA
DO ZA DISTRIBUCIJO IN
PROIZVODNJO
ELEKTRIČNE ENERGIJE,**
n. sub. o., Kranj, JLA 6
TOZD ELEKTRO SAVA
KRANJ, n. sub. o.
KRANJ, Stara cesta 3

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge

1. OPRAVLJANJE ZAHTEVNEJŠIH ELEKTRO- MEHANIČNIH DEL

Pogoji: — elektrotehnik za
jaki tok,
— 6 mesecev delovnih izkušenj.

Z delavci bomo sklenili delovno razmerje za nedoločen čas.

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi na gornji naslov.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh po odločitvi komisije.

**OBVESTILO
V GLASU
— ZANESLJIV
USPEH**

MALI OGLASI

tel.: 27-960

PROĐAM

Prodajam 14 tednov brejo SVINJO in PRAŠIČKE, težke po 40 kg. Lahovče 17, Cerklje 570

KUPIM
Kupim stereo RADIOKASETOFON. Telefon 21-325 728
Enofazni MOTOR, od 0,6 do 1 KW, od 400 do 900 obratov, kupim. Štefan Čadež, Virlog 13, Škofja Loka 729

VOZILA
Prodajam ZASTAVO 750 L 1970 za 3 SM. Senično 2, Tržič

Poceni prodajam PEUGEOT 504 TI, z električnim odpiranjem oken in pomično streho. Telefon 47-278 742

Zaradi odhoda v JNA ugodno prodajam CITROEN GS PALAS, letnik 1977, obnovljen, registriran do januarja 1986 in dve zimski gumi za Z-750, malo rabljeni. Kranj, Draga Brezarja 20, tel. 21-439 746
PEUGEOT 204, prodajam (za dele), telefon 28-427 252
Prodajam ZIMSKE GUME 155 x 14. Levpušček, Kopališka 27, Škofja Loka 730

Prodajam 5 GUM z zračnicami za tovornjak, 20 x 750. Telefon 064/69-350 dopoldan 731
Prodajam VW 1200, letnik 1964, vozen, neregistriran, celega ali po delih. Telefon 27-123 740
Prodajam JUGO 45, letnik 1984, temno modre barve. Telefon 064/78-018 741

STANOVANJA
STANOVANJE v Kranju, vzame v najem par z dvema otrokoma. Šifra: Dober plačnik 732

POSESTI
V Šenčurju pri Kranju prodajam starejšo HIŠO, z večjim vrtom. Telefon 22-669 zvečer 685
GARAŽO na Planini, za Trgovskim centrom, zamenjam za GARAŽO v širši okolici Vodovodnega stolpa. Telefon 22-419 733
HIŠO z vrtom ali manjšo KMETIJO v okolici Škofje Loke ali Kranja, ku-

Prodajam PRAŠIČA za zakol. Goriče 7, Golnik 513
Prodajam PRAŠIČA za zakol. Sv. Duh št. 41, Škofja Loka 643
Prodajam PŠENICO. Lahovče 32, Cerklje 650
Prodajam suha DRVA. Praproše 1, Podnart 657
Prodajam mlado težko KRAVO, v devetem mesecu brestosti ter ŽREBETA, starega 8 mesecev. Mežnarec, Selo 22, Žirovnica 690
Prodajam manjše in večje PRAŠIČKE. Stanonik, Log 9, Škofja Loka 641
Prodajam dva meseca stare rjave JARKICE. Stanonik, Log 9, Škofja Loka 642
Prodajam 6 tednov starega BIKCA simentalca. Telefon 064/62-854 709
Prodajam 14 dni starega BIKCA simentalca. Perne, Zg. Besnica 20 710
Prodajam brejo TELICO ali KRAVO, po izbiri. Praše 2, Mavčiče 711
Prodajam KOMPRESOR trubenik. Lom 22, Tržič 712
Ugodno prodajam dve novi moški usnjeni BUNDI. Franc Hvasti, Drulovka 27, Kranj 713
Prodajam PSA dobermana, starega 6 mesecev, z rodovnikom. Zaplotnik, Pristava 34, Tržič, popoldan 714
Ugodno prodajam OTROŠKO POSTELJICO. Fon, Likozarjeva 23, Kranj 715
Belo SPALNICO, nov ITISON 4 x 4 m, modre barve, ugodno prodajam. Telefon 45-269 popoldan 716
Prodajam 4 PRAŠIČE, po 20 kg težke. Podbrezje 49, tel. 70-184 717
Prodajam 8 dni staro TELIČKO frizirko. Zorko Blenkuš, Gasilska 12, Kranjska gora, tel. 88-731 718
Prodajam ZELJE v glavah in JABOLKA. Jeglič, Podbrezje 86, Duplje 719
Barvni TELEVIZOR selektomatič, prodajam. Mirko Urbas, Jesenice, C. na Golico 4, tel. 81-850 od 6. do 14. ure 720
KOLESELJ (kombinacija kolesa, sani), s konjsko vprego, prodajam za 30.000 din. Telefon 062/773-218 721
Prodajam TELICO simentalco, staro dva meseca. Alojz Sodja, Poljče 8, Begunje 722
Prodajam novo žensko krzveno, turško BUNDO št. 42. Lazo Kondič, Sp. Duplje 24/A 723
Prodajam črnobelo TELICO, staro 9 mesecev, za pleme. Pernuš, Leše 18, Tržič 725
Ugodno prodajam HI-FI GRAMOFON alac in »PANCARJE« št. 35. Telefon 27-358 726
1000 litrov KURILNEGA OLJA in 2000-litrsko železno CISTERNO in GORILEC na olje ter več uokvirjenih GOBELINOV, vse poceni prodajam. Telefon 78-053 727

Prodajam dva BIKCA, 8 in 10 tednov stara. Podboršt 27, Komenda 743
Prodajam 3000 litrov KURILNEGA OLJA in novo MOTORNO ŽAGO dolmar ter stroj za rezanje navojev »Rems«. Naslov v oglasnem oddelku 744
Prodajam BANJO, 170 cm, MOTOR za dele ter menjalnik za ŠKODO 110 L. Zaletelj, Šempeterska 4, Kranj, Stražišče 745

pim ali zamenjam za lastniško dvoipolobno stanovanje, s centralnim ogrevanjem v centru Škofje Loke. Ponudbe pod šifro: Gorenjec 734

ZAPOSLITVE

Takoj zaposlim KV ali PKV PLEŠKARJA. OD po dogovoru. Telefon 064/23-143 628
Zaposlim KLJUČAVNIČARJA. OD po dogovoru. Jalen, Huje 23, tel. 23-870 629
Zaposlim ZIDARJA ali DELAVCA za priučitev v zidarski stroki. Naslov v oglasnem oddelku 686
Takoj zaposlim žensko ali dekle, ki ima veselje do dela v kiosku. Informacije v kiosku pri mostu na Primskemovem 735
Sprejemem kakršnokoli DELO na dom. Naslov v oglasnem oddelku 736
Serijsko ŠIVANJE ali katerakoli druga sestavljalska dela sprejemem. Šifra: Honorarno delo 737

AVTO MOTO DRUŠTVO
POD NART

Objavlja razpis za oddajo

POSLOVNIH PROSTOROV
V DOMU
AMD V PODNARTU

Prostori se oddajajo v najem za opravljanje avtomehanične obrtne dejavnosti. Velikost prostora znaša 95,80 kv. m.
Prostori so opremljeni z potrebno inštalacijo, telefonom in parkirnim prostorom. Stanovanja ni na razpolago.

Pismene ponudbe sprejema AMD Podnart, v roku 15 dni po objavi.
Informacije po tel.: 70-135 — tov. Vida Zdenko.

NOVO
V DELIKATESI
V KRANJUOkraski iz marcipana
za vaše doma pripravljeno
pecivo.

OSTALO

Preklicujem POLICO ŽITIK za zavarovanje prašičev, št. 65117 — DO 65125 — 9 kom. Jože Katona, Ročevnica 34, Tržič — zavarovalni zastopnik 739

OBVESTILA

ELEKTROINSTALACIJE, napeljujem. Kličite po tel. 60-584 po 20. uri 172
SPREJEMAMO NAROČILA za ohceti, razne pojedine. Rezervacije po tel. 064/40-651. Bife pri »NANI«, Zg. Besnica 83 635
ZIDARSKA DELA, predelavo hlevov na naveze, gnojni kanali, jasli in druga

gradbena dela. Sprejemam naročila na širšem območju Medvod. Janez Peklaj, Vaše 29/B, Medvode, tel. 061/612-623 738

Pri zahvali za pokojnim FRANCEM DOBNIKARJEM se zahvaljujejo za lep pogrebni obred tudi ključarjem in ne ključarjem, kot je bilo objavljeno. Za napako se opravičujemo!

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše mame in stare mame

MARIJE BERLOŽNIK

se zahvaljujemo vsem, ki so izrazili sožalje, darovali cvetje in jo spremili na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo sestanovalcem za pomoč v težkih, zadnjih urah in za podarjeno cvetje.

VSI, KI SMO JO IMELI RADI!
Kranj, Nazarje, 23. januarja 1985

ZAHVALA

Ob nenadni smrti našega dragega moža, očeta, starega očeta, brata in strica

LOVRA
KRIŽNARJA

iz Trboj št. 5

se iskreno zahvaljujemo vsem za izraženo sožalje, molitev, darovano cvetje in sveče ter spremstvo na zadnji poti. Posebna zahvala sosedom, sorodnikom, prijateljem, znancem in sodelavcem kolektivov KOGP, Exoterm in Iskra Commerce Kranj, sodelavcem Urološke klinike UKC Ljubljana, Save in Tekstilindusa Kranj, članom PGD Trboje in predstavniku za poslovilne besede. Duhovnikom pa hvala za lep pogrebni obred in obiske na domu, prav tako tudi pevcem. Vsem, tudi tistim, ki ste mu v življenju storili kaj dobrega, še enkrat iskrena hvala!

VSI NJEGOVI

V globoki žalosti sporočamo, da je dotrpel naš dobri in skrbni mož in ata

ALOJZ KRŽIŠNIK

Od njega se bomo poslovili v sredo, 30. januarja 1985, ob 16. uri na pokopališču Lipica pri Škofji Loki.

ŽALUJOČI: žena Marija, sin Dušan z družino, hčerka Saša z možem Gustelnom in drugo sorodstvo

Škofja Loka, 27. januarja 1985

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega sina in brata

MARKA FLORJANČIČA

se iskreno zahvaljujemo Gorski reševalni službi in prostovoljcem pri iskanju našega Marka. Posebno se zahvaljujemo predstavniku Planinske sekcije in predstavniku delovne organizacije Planika za ganljiva govora ob odprtem grobu, sodelavcem in sodelavkam Planike Kranj za podarjeno pomoč, cvetje in vence. Hvala pevcem za ganljive žalostinke in g. župniku za pogrebni obred. Zahvaljujemo se tudi sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izrečena sožalja, podarjeno cvetje in vence ter spremstvo na zadnji poti.

VSEM ŠE ENKRAT ISKRENA HVALA!

ZALUJOČI VSI NJEGOVI
Kranj, 23. januarja 1985

ZAHVALA

V 84. letu starosti je umrl naš dragi mož, oče, ded, praded in stric

JANEZ
GAŠPERLIN

p. d. Matevžev ata iz Luž

Zahvaljujemo se vsem, ki ste nam izrazili sožalje, mu darovali cvetje in vence in ga spremili na zadnji poti. Posebna zahvala sosedom, Martinekovi mami; sestri Magdi Dolinšek za lajšanje bolečin, gasilcem, pevcem, govorniku Lojzetu za poslovilne besede in gospodu župniku za lepo opravljen pogrebni obred.

VSEM IN VSAKEMU POSEBEJ ISKRENA HVALA!

VSI NJEGOVI

Luže, Tupaliče, 16. januarja 1985

ZAHVALA

Ob smrti dragega očeta, starega očeta, brata, strica, tasta

VINKA KOPAČA

iz Stražišča pri Kranju

se iskreno zahvaljujemo za zdravljenje v Bolnišnici Begunje, Intenzivnemu oddelku Bolnišnice Jesenice. Lepa hvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izražena sožalja in darovane vence. Zahvaljujemo se tudi sodelavkam in sodelavcem Kibernetike — TOZD Števcu in Merkurja — Globus. Prisrčna hvala gospodu kaplanu za obred in poslovilne besede, pevcem in vsem, ki ste imeli našega ata radi.

ŽALUJOČI: hčerke Milena, Ani, Marija z družinami

Kranj, 25. januarja 1985

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega očeta, deda, praded, brata in strica

MATIJE ERMANA

se zahvaljujemo vsem, ki so podarili cvetje, izrekli sožalje in nam v težkih trenutkih stali ob strani. Hvala znancem in sosedom, ki so sočustvovali z nami in nam nesebično pomagali. Iskreno se zahvaljujemo zdravnikom dr. Černetu in dr. Grmovi. Najlepša hvala gospodu župniku za tolažilne besede in opravljen obred. Hvala pevcem za zapete žalostinke. Še enkrat hvala vsem, ki ste ga pospremili na zadnji poti.

ŽALUJOČI VSI NJEGOVI

Zg. Lipnica, Lancovo, Rodine, Ljubljana, Belgija, Kanada

Boljši sejem **Kupčija je cvetela**

Kranj — Se preden se je iz zvočnikov v kranjskem Delavskem domu, ki je bil zadnje počitniško soboto prizorišče boljšega sejma, razlegla razpoložljiva glasba, so gručo navdušenih prodajalcev založile stojnice v gornji mali dvorani in kupčija se je začela. Na lepaku, ki je vabila stare in mlade, kupce in prodajalce na so-

5-letna Stela je za pet starih tisočakov kupila dobro ohranjenega Črnega Petra. »Z očkom bova kartala,« je dejala.

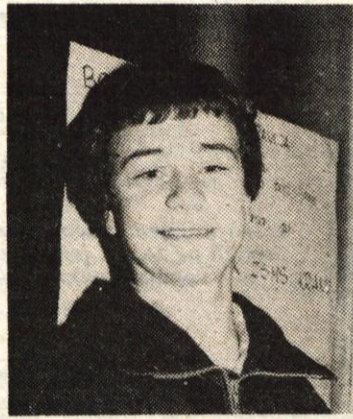

Ponudba stripov je bila na sejmju naravnost razkošna. Ervin Lotrič je prodajal celo nemške in to po najugodnejšem deviznem tečaju. Tisti za 2 in 3 marke so pri njem po pet jurjev.

botno prireditve, so organizatorji obetali na stojnicah vse od »stripa do plonkcegelca« in nekateri prodajalci so napovedali vzel dobesedno. Ponudba stripov je bila najbogatejša, pa tudi povpraševanje jo je kar dohajalo. Veliko konkurence je bilo tudi med ponudniki gramofonskih plošč.

Andrej Gregorič je imel na prodaj toliko igrač, kolikor jih niti kranjski Globus nima. Oko se mi je ustavilo na kockah, ki jih danes težko še kje vidiš. Udarila sva v roke.

Bolj za šalo kot zaradi potrebe je Miroš Kecman kupil dva papirnati tarči. »Izbira je pestra,« je ocenil. »A lahko bi prodajali še kaj bolj smešnega.«

»Precej so že obrabljene. Stare muzike nihče več ne posluša,« je omalovažujoče zbijal ceno kupec. »Odlična roba, kvalitetna roba,« so hvalili številni prodajalci oblačila, ki jih nič več ne nosijo.

»Nikar ma ne slikaj za časopis. Gorje, če mama izve, da sem prodal svoje albume z znamkami,« se je ob fotoaparatu in bliskavici zgrozil 16-letnik.

Tik ob vratih sta dva možakarja ponujala malce zastarelo snemalno kamero, projektor in vse, kar sodi zraven, poleg pa še kalkulator.

»Vzemi. Vse skupaj te stane dva milijona,« sta ustavljala mimoidoče. Na nekem pultu so se zvrstili ročno

poslikani keramični vrčki, na drugem si našel avtomobilske verige, pa tudi kaki odsluženi pancerni in bunda so našli mesto. In komaj odložim na mizo svojo službeno Praktiko, glej ga, šmenta: kar četvero kupcev se je drug za drugim zanimalo, za koliko jo prodam.

»Kolikor pač daš,« je rekla srednješolka Željka, ko sem povprašala po ceni doma narejenih metuljkov. Ne znam barantati in sem takoj odšla prvič oklicano ceno.

Kupčija je cvetela, čeprav so se v mali dvorani »delavca« gnetli pretežno mali kupci, ki jih ne odlikuje kdove kakšna kupna moč. Čeravno je kaka mama zavihala nos nad ponujenimi artikli, se je dala preprostiti in je olajšala denarnico za borih pet ali deset jurjev. Med otroki in mladino, ki jim je bila prireditve namenjena, se je našlo tudi veliko odraslih »otrok«, pa ne zaradi pokroviteljskega strahu, da bi njihovi nadbudneži zapravljali denar za traparije, temveč iz gole radovednosti.

Skoraj vsak, ki ga je v soboto prignalo na boljši sejem, je kaj odnesel domov: plošče, stripe, odslužene igrače, dvojnice sličic, posterje, znamke, kak ličen izdelek domače obrti, droben lišp, vsi pa zvrhano mero vtisov o prvem kranjskem boljšem sejmju pod streho.

In prodajalci so možato trgovali, si knjižili izkupiček in imeli roke. Kaj si jih ne bi! Stojnice in tržni prostor v Delavskem domu so bili tokrat zastojni, dohodek pa neobdaven, tako da jim je na koncu, ko so prodali vse, dražljivo cingljalo v žepu. Uspešno kupčijo so na koncu tudi »po možko« zalili za točilno mizo. S kokto seveda, pa je vseeno držalo.

D. Z. Žlebir

GLASOVA ANKETA

Veselo s kančkom domotožja

München — Slovensko kulturno in športno društvo Triglav iz Münchna je v petek na slovesni seji proslavilo svojo desetletnico uspešnega delovanja. Društvo je bilo vedno in je tudi zdaj trdna vez med našimi delavci, ki začasno živijo v tujini, in domovino; pa tudi med Slovenijo in Bavarsko. Ob njihovem jubileju jim je čestitala tudi predsednica mestne skupščine Ljubljana Tina Tomlje in jim izročila častno listino mesta Ljubljane. Zvečer je društvo v olimpijski dvorani v Münchnu pripravilo slovesno proslavo, na kateri so nastopile različne kulturne skupine. Po proslavi pa je bila v dvorani tradicionalna Slovenska noč, na kateri sta med drugim nastopila ansambel Slavka Avsenika in ansambel Šok s pevci. Udeležili so se je številni naši delavci na začasnem delu v tujini.

ramo govoriti slovensko. Tudi mati se je naučila slovensko tako dobro kot jaz. Čeprav se še nisem odločila, kako bo po končanem šolanju, me vse bolj mika, da bi študirala medicino v Ljubljani. Na Črncu delamo hišo in verjetno se bomo nekoč za stalno preselili tja. Jaz bi prav rada živela tam. Gorenjsko, Slovenijo in Jugoslavijo kar dobro poznam. Večkrat na leto gremo na obisk; pa tudi na dopust. Najbolj mi je všeč poleti na morju v Splitu in Mostarju. Sicer pa je povsod v Jugoslaviji, kjer sem že bila, zelo lepo.»

Vinko Meško (39 let): »Doma sem iz Maribora, osemnajst let pa že živim v Münchnu. Voznik avtobusa sem pri mestnem prometu. Z delom sem zadovoljen. Zadnje čase pa imam precejšnje domotožje. Žena je z otrokoma odšla v Maribor. Hčerka namreč obiskuje sedmi razred osnovne šole in bi rada končala šolanje doma. Sin ima zdaj šest let in bo tudi kmalu začel v šolo. Doma sem že zgradil hišo in rad bi se čimprej vrnil. Iskal sem že zaposlitev pri mariborskem avtobusnem podjetju. Trenutno moji želji ne morejo ustreči. Obljubili pa so mi, da mi bodo omogočili zaposlitev, in seveda tudi vrnitev, takoj ko bo mogoče.«

Anja Dremelj (16 let): »Oče je doma iz Ljubljane, jaz pa sem rojena tukaj, v Zvezni republiki Nemčiji. Čeprav sem končala nemško šolo, mi tudi slovična slovenščina ne dela nobenih težav. Oče je vedno vztrajal, da mo-

Darko Soršak (23 let): »Rojen sem v Mariboru, s starši pa že 18 let živimo v Valdkraiburgu blizu Münchna. Sem vodja ansambla Alpe Adria in letos praznujemo enajstletnico našega glasbenega delovanja. Tudi danes na Slovenski noči bomo nastopili. S kulturnim in športnim društvom Triglav pa sodelujemo že od njegove ustanovitve. Vodstvo društva si že vsa leta zares prizadeva, da je kulturno življenje v njem čim bolj vsestransko in bogato. In lahko rečem, da jim to tudi zelo dobro uspeva. Naš ansambel je prav s pomočjo društva navezal stike s slovenjebistriškim oktetom. Prihodnji teden bomo imeli nastop v Slovenski Bistrici. Drugo leto pa bodo potem oni nastopili tukaj. Vsi člani ansambla poleti radi pridemo v Jugoslavijo. Najbolj všeč mi je na otoku Rabu. Za zdaj še nisem razmišljal, da bi se za stalno preselil v Slovenijo. Nič se pa še ne ve.«

A. Zalar

Na meji nič novega

Januar je na mejnem prehodu Ljubelj miren mesec. Mimo so novoletni prazniki, zdomci so spet na tujem, na avstrijsko stran pa sem in tja zaide kak petični jugoslovanski smučar. Neugoden dinarski tečaj je razredčil vrste jugoslovanskih potrošnikov onkraj Karavank.

Ljubelj — Na Ljubelj je nametalo snega, da so težki tovornjaki z one strani komaj lezli navkreber. Tovorni promet je zdaj skoraj najpogostejši promet na tem najbolj obremenjenem mejnem prehodu, prek katerega je lani šlo prek 4 milijone ljudi. Le redki potniki v osebnih avtomobilih s kranjsko registracijo, ki smo jih imeli priložnost videti v petek na Ljubelju, so se odpravljali po nakupih, nekaj ljubljanskih in zagrebških avtomobilov pa je otovorjenih s smučni hitelo na najbližja avstrijska smučišča.

»Januar je vsako leto miren, saj si ljudje še niso denarno opomogli od

praznikov,« je povedal **Zdenko Guzzi**, komandir Postaje mejne milice na Ljubelju. »Še najgostejši promet smo doživeli minulo soboto, ko so Ljubljančani in Zagrebčani odhajali smučat v Bad Kleinkirchheim. Celotni zdomski promet je bil letos po novem letu oslavljen, tako da so bile okrepitevne mejne službe odveč. Pred novim letom je bilo živahneje. V takojmenovani »božični vstopni špiči«, ki za nas traja od 13. decembra do 10. januarja, je mejo prestopilo blizu 84 tisoč potnikov z 19 tisoč vozili. Prek meje je peljalo tudi 264 avtobusov. Najhuje je bilo 21. in 22. decembra.«

Zdenko Guzzi, komandir postaje mejne milice na Ljubelju

Minili so prvi tedni brez dpozita, kar je bolj odprlo meje, zato je bilo po 1. januarju pričakovati večjo gnečo na mejnih prehodih. Toda plitvejši jugoslovanski žep in nevladljive tečajne razlike sta zadostna argumenta, da se na meji kljub olajšavi ni nič spremenilo. Tudi ko so lani sprostili nekatere omejitve za maloobmejni promet, so pričakovali, da bodo maloobmejniki množično drli čez mejo. Pa niso, saj jim denarnica tega ni dopuščala.

»Ob uvedbi depozita so se naši državljani zelo ogreli za maloobmejne propustnice, saj so nudile obilo ugodnosti. Avstrijci iz maloobmejnega pasu še vedno prehajajo državno mejo v glavnem s potnim listom. Lani je prek 231 tisoč naših maloobmejnikov s tem dokumentom prestopilo državno mejo, Avstrijcev komaj 1.300. Zadnje mesece med nosilci maloobmejnih propustnic ugotavljamo, da je številnim le-ta že pretekla (na Gorenjskem je vsaj 300 takih primerov), pa tudi nevladnost potnih listin smo ugotavljali.«

V obmejnem pasu vlada režim, ki ga je treba spoštovati.

Prehod državne meje z nevladnimi dokumenti je resen prekršek. Lani so zabeležili kar 33 primerov, ko so bili potniki brez veljavne potne liste, nekaj se jih je tod okoli gibalo brez dovoljenja, mnogi niso prijavljali orožja, streliva, pa še nekaj prekrškov je bilo. V primeri s tiho tapstvom, nedovoljeno trgovino in ponarejanjem listin (tega je bilo lani skupaj 11 primerov) so to majhni grehi, toda obmejni režim terja tudi spoštovanje drobnih predpisov. To bi morali potniki, ki prehajajo državno mejo, dobro vedeti.

Če je bilo leto 1981 po številu prehodov čez Ljubelj rekordno, potem se tudi lansko leto približuje temu rekordu. Čeprav je manj naših državljanov odhajalo po nakupih čez mejo, pa je številnejši obisk naših zdomcev v domovini. Več je bilo tudi tovornega prometa (lani je čez Lju-

belj peljalo 40 tisoč tovornjakov) in tranzita, številnejši so bili turisti. Vse več turističnega prometa gre zdaj prek Korenskega sedla, kjer imajo že dve desetletji tradicionalno organizirano nočno menjalno službo. In kaj bi obmejni delavci tako množično obiskanega mejnega prehoda ljudem radi položili na srce? »Poleg spoštovanja predpisov, ki veljajo na državni meji, bi jih v tem času opomnili na opremljenost vozil za zimsko vožnjo,« poudarja Zdenko Guzzi. »Mnoge na to pomanjkljivost opomni šele zastoj prometa na Begunjskem plazu. Rad bi omenil tudi dobro sodelovanje z avstrijskimi obmejnimi organi. To pride do izraza zlasti v gneči, ko morajo ljudje na meji čakati po več ur, mnogi tudi v predoru. Tedaj je treba zadrževati promet, dokler se predor ne izprazni.«

D. Z. Žlebir

Na meji je gneča le ob praznikih, ko imajo opraviti z zdomci.